

- **PROGRAMACIÓ 1º DE ESO**

UNITAT 1. L'univers i el nostre planeta

OBJETIUS CURRICULARS

- b) Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.
- e) Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per a adquirir, amb sentit crític, nous coneixements. Obtindre una preparació bàsica en el camp de las tecnologies, especialment les de la informació i la comunicació.
- f) Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en diverses disciplines, així com conèixer i aplicar els mètodes per a identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència.
- j) Conèixer, valorar i respectar els aspectes bàsics de la cultura i la història pròpies i de la dels altres, així com el patrimoni artístic i cultural.

PUNT DE PARTIDA DE LA UNITAT

- **Enfocament de la unitat.** Els alumnes han de comprendre l'estructura de l'univers i les idees principals sobre el seu origen. Coneixeran les unitats bàsiques que s'usen en astronomia per a mesurar distàncies i grandàries en l'univers. Els alumnes sabran explicar els moviments real i aparent del Sol, respecte de la Terra, així com les causes de la successió de les estacions de l'any; relacionarà els moviments de la Terra amb els cicles diaris i anuals. Comprendran l'origen de les fases de la Lluna, els eclipsis i la successió de les mareas.
- **El que els alumnes ja coneixen.** Els alumnes reconeixen els principals cossos celestes que componen l'univers conegut i els principals tipus. Identifiquen i coneixen les principals característiques de la Terra, el Sol i la Lluna, que són cossos celestes.
- **Previsió de dificultats.** És possible que hi haja algunes dificultats per a comprendre la diferent il·luminació solar, segons els llocs terrestres, l'òrbita i la posició de la Terra respecte del Sol. Cal previndre-ho mitjançant experiències senzilles que mostren aquest recorregut.

Suggeriment de TEMPORITZACIÓ: les dues últimes setmanes d'octubre i la primera de novembre

CONTINGUTS		CRITERIS D'AVUACIÓ CURRICULARS
CONTINGUTS CURRICULARS DE L'ÀREA	CONTINGUTS DE LA UNITAT	
<p>BLOC 2. LA TERRA EN L'UNIVERS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Els principals models sobre l'origen de l'univers. • Característiques del sistema solar i dels seus components. • El planeta Terra. Característiques. Moviments: conseqüències i moviments. 	<ul style="list-style-type: none"> • L'univers • El sistema solar • Els planetes • La Terra, un planeta singular • Els moviments de la Terra • Les estacions • La Lluna 	<p>B2-1. Reconéixer les idees principals sobre l'origen de l'univers i la formació i evolució de les galàxies.</p> <p>B2-2. Exposar l'organització del sistema solar així com algunes de les concepcions que sobre aquest sistema planetari s'han tingut al llarg de la història.</p> <p>B2-3. Relacionar comparativament la posició d'un planeta en el sistema solar amb les seues característiques.</p> <p>B2-4. Localitzar la posició de la Terra en el sistema solar.</p> <p>B2-5. Establir els moviments de la Terra, la Lluna i el Sol i relacionar-los amb l'existència del dia i la nit, les estacions, les marees i els eclipsis.</p>

CONTINGUTS		CRITERIS D'AVUACIÓ CURRICULARS
CONTINGUTS CURRICULARS DE L'ÀREA	CONTINGUTS DE LA UNITAT	
<p>BLOC 7. PROJECTE D'INVESTIGACIÓ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projecte d'investigació en equip. 	<ul style="list-style-type: none"> • Observar i descriure les constel·lacions. 	<p>B7-4. Participar, valorar i respectar el treball individual i en equip. Exposar i defensar en públic el projecte d'investigació que s'ha fet.</p>

BLOC 2. LA TERRA EN L'UNIVERS

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B2-1. Reconèixer les idees principals sobre l'origen de l'univers i la formació i l'evolució de les galàxies.	B2-1.1. Identifica les idees principals sobre l'origen de l'univers.	<ul style="list-style-type: none"> Reconeix l'estructura de l'univers i les idees principals sobre el seu origen. Resol problemes, amb unes dades que inclouen les unitats bàsiques que s'usen en astronomia per a mesurar distàncies i grandàries a l'Univers. 	Pàg. 9. Act. 1, 2 i 3	CMCT AA CSC
B2-2. Exposar l'organització del sistema solar, així com algunes de les concepcions que sobre aquest sistema planetari s'han tingut al llarg de la història.	B2-2.1. Reconeix els components del sistema solar descrivint-ne les característiques generals.	<ul style="list-style-type: none"> Describeix l'origen, l'estructura, els components i les característiques generals del sistema solar. 	Pàg. 10 Act. 4, 5 i 6	CL CMCT AA CSC
B2-3. Relacionar comparativament la posició d'un planeta en el sistema solar amb les seues característiques.	B2-3.1. Precisa quines característiques es donen al planeta Terra, i no es donen als altres planetes, que hi permeten el desenvolupament de la vida.	<ul style="list-style-type: none"> Explica les característiques de la Terra. Identifica i descriu els components de la Terra. 	Pàg. 15. Act. 9 i 10	CL CMCT AA CSC
B2-4. Localitzar la posició de la Terra en el sistema solar.	B2-4.1. Identifica la posició de la Terra en el sistema solar.	<ul style="list-style-type: none"> Relaciona els moviments de la Terra amb els cicles diaris i anuals. Coneix les causes de les estacions de l'any. Explica el moviment aparent del Sol al llarg de l'any. 	Pàg. 16. Act. 11 Pàg. 17. Act. 12, 13 i 14 Pàg. 19. Act. 15, 16 i 17	CMCT AA CSC
B2-5. Establir els moviments de la Terra, la Lluna i el Sol i relacionar-los amb l'existència del dia i la nit, les estacions, les marees i els eclipsis.	B2-5.2. Interpreta correctament en gràfics i esquemes, fenòmens com les fases lunars i els eclipsis, i estableix la relació existent amb la posició relativa de la Terra, la Lluna i el Sol.	<ul style="list-style-type: none"> Describeix l'origen de les fases de la Lluna. Explica els tipus d'eclipsis. Comprén la successió de les marees i la relació que té amb la Lluna. 	Pàg. 21. Act. 18 i 19	CL CMCT AA CSC

BLOC 7. PROJECTE D'INVESTIGACIÓ

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B7-4. Participar, valorar i respectar el treball individual i en equip.	B7-4.1. Participa, valora i respecta el treball individual i grupal.	<ul style="list-style-type: none"> • Observa, descriu i exposa les seues observacions sobre el firmament, aportant el seu treball individual al grup i respectant els treballs dels altres equips. 	Pàg. 25. Act. 36, 37, 38 i 39	CL CMCT CD AA

ALTRES ELEMENTS DE LA PROGRAMACIÓ

	MODELS METODOLÒGICS	PRINCIPIS METODOLÒGICS	AGRUPAMENT
ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES	☒ Model discursiu/expositiu. ☒ Modelo experiencial. ☐ Tallers. ☐ Aprenentatge cooperatiu. ☒ Treball per tasques. ☐ Treball per projectes. ☐ Altres.	☒ Activitat i experimentació. ☒ Participació. ☐ Motivació. ☒ Personalització. ☐ Inclusió. ☐ Interacció. ☒ Significativitat. ☒ Funcionalitat. ☐ Globalització. ☐ Avaluació formativa. ☐ Altres.	☒ Tasques individuals. ☒ Agrupament flexible. ☐ Parelles. ☐ Grup reduït. ☐ Grup gran. ☐ Grup interclasse. ☐ Altres.

	PROCEDIMENTS D'AVAUACIÓ	INSTRUMENTS PER A L'AVAUACIÓ	SISTEMA DE QUALIFICACIÓ
RECURSOS PER A L'AVAUACIÓ	☒ Observació directa del treball diari. ☒ Anàlisi i valoració de tasques especialment creades per a l'avaluació. ☒ Valoració quantitativa del progrés individual (qualificacions). ☒ Valoració qualitativa del progrés individual (anotacions i puntualitzacions). ☐ Valoració quantitativa del progrés col·lectiu. ☐ Valoració qualitativa del progrés col·lectiu. ☐ Altres.	☒ Element de diagnòstic: rúbriques de la unitat. ☒ Avaluació de continguts, proves corresponents a la unitat. ☒ Avaluació per competències, proves corresponents a la unitat. ☒ Proves d'avaluació externa. ☒ Altres documents gràfics o textuais. ☐ Debats i intervencions. ☒ Projectes personals o grupals. ☐ Representacions i dramatitzacions. ☐ Elaboracions multimèdia. ☐ Altres.	Qualificació quantitativa: <ul style="list-style-type: none"> Proves d'avaluació de continguts. Qualificació qualitativa: tindrà com a clau per al diagnòstic la rúbriques corresponent a la unitat. <ul style="list-style-type: none"> Observació directa.
TREBALL COOPERATIU	OBJECTIU: Exposició astronòmica a l'aula (pàgina 25).		
ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES	<ul style="list-style-type: none"> Activitats complementàries de la guia didàctica. 		

CONTINGUTS TRANSVERSALS	Comprensió lectora. <i>Les nebuloses</i> (pàgina 23).
	Expressió oral i escrita. <i>Les nebuloses</i> (pàgina 23).
	Comunicació audiovisual. <i>Les nebuloses</i> (pàgina 23).
	El tractament de les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació. <i>Les nebuloses</i> (pàgina 23).
	Actitud emprenedora. Interpretació de dades sobre la duració de la llum solar al llarg de l'any (pàgina 23).
	Educació cívica i constitucional. L'orientació de l'habitatge respecte del Sol (pàgina 23).
	Valors personals. El respecte als companys de treball en grup i als altres equips (pàgina 25).
UTILITZACIÓ DE LES TIC	Activitats del LlibreMèdia corresponents a la unitat.

UNITAT 2. La geosfera. Minerals i roques

OBJETIUS CURRICULARS

- b) Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.
- d) Enfortir les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb els altres, així com rebutjar la violència, els prejudicis de qualsevol tipus, els comportaments sexistes i resoldre pacíficament els conflictes.
- e) Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per a adquirir, amb sentit crític, nous coneixements. Obtindre una preparació bàsica en el camp de las tecnologies, especialment les de la informació i la comunicació.
- f) Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en diverses disciplines, així com conèixer i aplicar els mètodes per a identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència.
- g) Desenvolupar l'esperit emprenedor i la confiança en si mateix, la participació, el sentit crític, la iniciativa personal i la capacitat per a aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.

PUNT DE PARTIDA DE LA UNITAT

- **Enfocament de la unitat.** Els alumnes han de conèixer els components de la Terra i les formes del relleu de la superfície terrestre; identificaran els principals minerals, tenint-ne en compte les propietats; en coneixeran la classificació i sabran classificar-los; sabran diferenciar les principals roques per les seues característiques i les associaran a les de la mateixa classe, segons la classificació general. Coneixeran la utilitat fonamental dels minerals i de les roques.
- **El que els alumnes ja coneixen.** Els alumnes coneixen l'estructura general de la Terra; distingeixen les diferents capes i saben quines són les característiques fonamentals de l'escorça terrestre.
- **Previsió de dificultats.** És possible que hi haja algunes dificultats perquè l'alumne comprega com es coneix el relleu del fons dels oceans. Cal previndre-ho mitjançant la recerca i la visió d'imatges i vídeos en què es manifesta l'ús del sonar.

Suggeriment de TEMPORITZACIÓ: les dues últimes setmanes d'octubre i la primera de novembre

CONTINGUTS		CRITERIS D'AVUACIÓ CURRICULARS
CONTINGUTS CURRICULARS DE L'ETAPA	CONTINGUTS DE LA UNITAT	
<p>BLOC 1. HABILITATS, DESTRESES I ESTRATÈGIES. METODOLOGIA CIENTÍFICA</p> <ul style="list-style-type: none"> • La metodologia científica. Característiques bàsiques. • L'experimentació en Biologia i Geologia: obtenció i selecció d'informació a partir de la tria i recollida de mostres del medi natural. 	<ul style="list-style-type: none"> • Els components de la Terra. • Els relleus de la superfície terrestre. • Minerals i roques. • Propietats dels minerals. • Classificació dels minerals. • Les roques. • Utilitat de minerals i roques. • Explotació de minerals i roques. 	<p>B1-2. Buscar, seleccionar i interpretar la informació de caràcter científic i utilitzar-la per a formar-se una opinió pròpia, expressar-se amb precisió i argumentar sobre problemes relacionats amb el medi natural i la salut.</p>
<p>BLOC 2. LA TERRA A L'UNIVERS</p> <ul style="list-style-type: none"> • La geosfera. Estructura i composició d'escorça, mantell i nucli. • Els minerals i les roques: les seues propietats, característiques i utilitats. 	<ul style="list-style-type: none"> • Els components de la Terra. • Els relleus de la superfície terrestre. • Minerals i roques. • Propietats dels minerals. • Classificació dels minerals. • Les roques. • Utilitat de minerals i roques. • Explotació de minerals i roques. 	<p>B2-6. Identificar els materials terrestres segons la seua abundància i distribució en les grans capes de la Terra.</p> <p>B2-7. Reconéixer les propietats i característiques dels minerals i de les roques, distingir-ne les aplicacions més freqüents i destacar-ne la importància econòmica i la gestió sostenible.</p>

CONTINGUTS		CRITERIS D'AVUACIÓ CURRICULARS
CONTINGUTS CURRICULARS DE L'ETAPA	CONTINGUTS DE LA UNITAT	
BLOC 7. PROJECTE D'INVESTIGACIÓ <ul style="list-style-type: none"> Projecte d'investigació en equip. 	<ul style="list-style-type: none"> Els components de la Terra. Els relleus de la superfície terrestre. Minerals i roques. Propietats dels minerals. Classificació dels minerals. Les roques. Utilitat de minerals i roques. Explotació de minerals i roques. 	B7-3. Utilitzar fonts d'informació variada, discriminar i decidir sobre les fonts i els mètodes que se n'empren en l'obtenció.

BLOC 1. HABILITATS, DESTRESES I ESTRATÈGIES. METODOLOGIA CIENTÍFICA

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B1-2. Buscar, seleccionar i interpretar la informació de caràcter científic i utilitzar aquesta informació per a formar-se una opinió pròpia, expressar-se amb precisió i argumentar sobre problemes relacionats amb el medi natural i la salut.	B1-2.1. Busca, selecciona i interpreta la informació de caràcter científic a partir de la utilització de diverses fonts.	<ul style="list-style-type: none"> Busca informació en diferents fonts, la interpreta, la selecciona i l'exposa de manera classificada. 	Pàg. 31 Act. 8 Pàg. 35 Act. 18 Pàg. 39 Act. 23 Pàg. 41 Act. 33 i 38	CL CMCT CD AA
	B1-2.3. Utilitza la informació de caràcter científic per a formar-se una opinió pròpia i argumentar sobre problemes relacionats.	<ul style="list-style-type: none"> Interpreta la informació, la relaciona amb els coneixements previs, es forma una opinió al respecte i argumenta sobre problemes relacionats, exposant-los amb precisió. 	Pàg. 29 Act. 6 i 7	CL CMCT

BLOC 2. LA TERRA EN L'UNIVERS

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B2-6. Identificar els materials terrestres segons l'abundància i la distribució en les grans capes de la Terra.	B2-6.1. Descriu les característiques generals dels materials més freqüents a les zones externes del planeta i en justifica la distribució en capes d'acord amb la seua densitat.	<ul style="list-style-type: none"> • Descriu les característiques generals dels materials més freqüents a les zones externes del planeta i en justifica la distribució en capes d'acord amb la densitat. 	Pàg. 26 Act. 1 Pàg. 40 Act. 24 i 27	CL CMCT AA
	B2-6.2. Descriu les característiques generals de l'escorça, el mantell i el nucli terrestre i els materials que els componen, i en relaciona les característiques amb la ubicació.	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica i descriu l'escorça, el mantell i el nucli terrestre, i n'indica les característiques i els materials que els formen. 	Pàg. 27 Act. 4 i 5 Pàg. 29 Act. 7 Pàg. 40 Act. 25 i 30	CL CMCT
B2-7. Reconèixer les propietats i característiques dels minerals i de les roques, distingir-ne les aplicacions més freqüents i destacar-ne la importància econòmica i la gestió sostenible.	B2-7.1. Identifica minerals i roques utilitzant criteris que permeten diferenciar-los.	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica i classifica els minerals i les roques, afegint característiques que els diferencien i exemples de cadascun. 	Pàg. 31 Act. 9 i 10 Pàg. 32 Act. 11 Pàg. 35 Act. 15, 16 i 17 Pàg. 36 Act. 19 Pàg. 40 Act. 24, 26 i 28	CL CMCT CD AA

BLOC 2. LA TERRA EN L'UNIVERS (CONTINUACIÓ)

CRITERIS D'AVUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B2-7. Reconéixer les propietats i característiques dels minerals i de les roques, distingir-ne les aplicacions més freqüents i destacar-ne la importància econòmica i la gestió sostenible.	B2-7.2. Descriu algunes de les aplicacions més freqüents dels minerals i roques en l'àmbit de la vida quotidiana.	<ul style="list-style-type: none"> Busca informació sobre la composició i el grup a què pertanyen els minerals i les roques, i en descriu algunes de les aplicacions més freqüents en l'àmbit de la vida quotidiana. 	Pàg. 37 Act. 21 Pàg. 38 Act. 22 Pàg. 41 Act. 32 i 35	CL CMCT CD AA CSC IE
	B2-7.3. Reconeix la importància de l'ús responsable i la gestió sostenible dels recursos minerals.	<ul style="list-style-type: none"> Busca informació sobre com s'extrauen els recursos minerals i l'impacte ambiental que generen, i en reconeix la importància de l'ús responsable i la gestió sostenible dels recursos minerals, especialment, del carbó i del petroli. 	Pàg. 39 Act. 23 Pàg. 41 Act. 38	CL CMCT CD AA CSC IE

BLOC 7. PROJECTE D'INVESTIGACIÓ

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B7-3. Utilitzar fonts d'informació variada, discriminar i decidir sobre les fonts i els mètodes que se n'empren en l'obtenció.	B7-3.1. Utilitza diferents fonts d'informació, amb el suport de les TIC, per a l'elaboració i presentació de les seues investigacions.	<ul style="list-style-type: none"> Utilitza les TIC per a elaborar la informació i presentar els resultats del seu aprenentatge i de les seues investigacions. 	Pàg. 31 Act. 8 Pàg. 35 Act. 18 Pàg. 39 Act. 23 Pàg. 41 Act. 33 i 38	CL CMCT CD AA CSC IE CEC

ALTRES ELEMENTS DE LA PROGRAMACIÓ

	MODELS METODOLÒGICS	PRINCIPIS METODOLÒGICS	AGRUPAMENT
<p style="text-align: center;">ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Model discursiu/expositiu. ☒ Model experiencial. ☐ Tallers. ☐ Aprenentatge cooperatiu. ☒ Treball per tasques. ☐ Treball per projectes. ☐ Altres. 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Activitat i experimentació. ☒ Participació. ☐ Motivació. ☒ Personalització. ☐ Inclusió. ☐ Interacció. ☒ Significativitat. ☒ Funcionalitat. ☐ Globalització. ☐ Avaluació formativa. ☐ Altres. 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Tasques individuals. ☒ Agrupament flexible. ☐ Parelles. ☐ Grup reduït. ☐ Grup gran. ☐ Grup interclasse. ☐ Altres.

	PROCEDIMENTS D'AVALUACIÓ	INSTRUMENTS PER A L'AVALUACIÓ	SISTEMA DE QUALIFICACIÓ
RECURSOS PER A L'AVALUACIÓ	☒ Observació directa del treball diari. ☒ Anàlisi i valoració de tasques especialment creades per a l'avaluació. ☒ Valoració quantitativa del progrés individual (qualificacions). ☒ Valoració qualitativa del progrés individual (anotacions i puntualitzacions). ☐ Valoració quantitativa del progrés col·lectiu. ☐ Valoració qualitativa del progrés col·lectiu. ☐ Altres.	☒ Element de diagnòstic: rúbrica de la unitat. ☒ Avaluació de continguts, proves corresponents a la unitat. ☒ Avaluació per competències, proves corresponents a la unitat. ☒ Proves d'avaluació externa. ☒ Altres documents gràfics o textuais. ☐ Debats i intervencions. ☒ Projectes personals o grupals. ☐ Representacions i dramatitzacions. ☐ Elaboracions multimèdia. ☐ Altres.	Qualificació quantitativa: <ul style="list-style-type: none"> • En les proves d'avaluació de continguts, cada activitat es qualificarà amb 1 punt si s'ha resolt correctament. En cas que la resolució no siga errònia, però siga incompleta o falte algun element essencial, es pot valorar amb 0,5 punts. Així, la qualificació màxima de la prova serà de 10 punts. L'avaluació inicial es qualificarà de la mateixa manera. Qualificació qualitativa: tindrà com a clau per al diagnòstic la rúbrica corresponent a la unitat. <ul style="list-style-type: none"> • Proves d'avaluació per competències. • Observació directa.

TREBALL COOPERATIU	Projecte de treball cooperatiu de primer trimestre: <i>Mags i Mengem</i> . Un estudi de les roques locals (pàgina 43).
---------------------------	---

CONTINGUTS TRANSVERSALS	Comprensió lectora. <i>Com s'investiga el fons oceànic?</i> (pàgina 25); <i>Les graveres</i> (pàgina 41).
	Expressió oral i escrita. Interpreta textos i imatges i n'exposa les conclusions (pàgina 37).
	Comunicació audiovisual. Interpreta imatges, taules i gràfics (pàgines 33, 34 i 35); <i>Les graveres i les aigües subterrànies</i> (pàgina 41).
	El tractament de les tecnologies de la informació i de la comunicació. Busca informació en Internet i en altres mitjans (pàgines 31, 35, 36, 39 i 41).
	Actitud emprenedora. <i>Les graveres</i> (pàgina 41).

UNITAT 3. L'atmosfera

OBJECTIUS CURRICULARS

- b) Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.
- d) Enfortir les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb els altres, així com rebutjar la violència, els prejudicis de qualsevol tipus, els comportaments sexistes i resoldre pacíficament els conflictes.
- e) Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per a adquirir, amb sentit crític, nous coneixements. Obtindre una preparació bàsica en el camp de las tecnologies, especialment les de la informació i la comunicació.
- f) Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en diverses disciplines, així com conèixer i aplicar els mètodes per a identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència.
- g) Desenvolupar l'esperit emprenedor i la confiança en si mateix, la participació, el sentit crític, la iniciativa personal i la capacitat per a aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.

PUNT DE PARTIDA DE LA UNITAT

- **Enfocament de la unitat.** Els alumnes han de saber què és l'atmosfera; en coneixeran els aspectes fonamentals de la composició i l'estructura; sabran quines són les funcions de l'atmosfera. Els alumnes han de comprendre què és la pressió atmosfèrica, relacionant-la amb el moviment de l'aire, amb els núvols i amb les precipitacions. Diferenciaran entre temps atmosfèric i clima i seran conscients de la importància d'evitar la contaminació atmosfèrica.
- **El que els alumnes ja coneixen.** Els alumnes són conscients que existeix l'atmosfera i en coneixen el significat. Saben quins són els principals factors que determinen el clima i distingeixen què és el temps atmosfèric i les manifestacions que s'observen d'acord amb el seu funcionament.
- **Previsió de dificultats.** És possible que hi haja algunes dificultats perquè els alumnes compreguen com es prenen les dades atmosfèriques en les diferents capes de l'atmosfera. Cal previndre-ho mitjançant la recerca d'informació i la visita guiada a pàgines web d'observatoris atmosfèrics.

CONTINGUTS		CRITERIS D'AVUACIÓ CURRICULARS
CONTINGUTS CURRICULARS DE L'ETAPA	CONTINGUTS DE LA UNITAT	
<p>BLOC 1. HABILITATS, DESTRESES I ESTRATÈGIES. METODOLOGIA CIENTÍFICA</p> <ul style="list-style-type: none"> • La metodologia científica. Característiques bàsiques. • L'experimentació en Biologia i geologia: obtenció i selecció d'informació a partir de la tria i recollida de mostres del medi natural. 	<ul style="list-style-type: none"> • L'origen de l'atmosfera. • La composició de l'atmosfera actual. • L'estructura de l'atmosfera. • Les funcions de l'atmosfera. • La pressió atmosfèrica. • L'aire es mou. • Els núvols i les precipitacions. • El temps i el clima. • La contaminació atmosfèrica. 	<p>B1-1. Utilitzar adequadament el vocabulari científic en un context precís i adequat al nivell.</p> <p>B1-2. Buscar, seleccionar i interpretar la informació de caràcter científic i utilitzar-la per a formar-se una opinió pròpia, expressar-se amb precisió i argumentar sobre problemes relacionats amb el medi natural i la salut.</p>
<p>BLOC 2. LA TERRA EN L'UNIVERS</p> <ul style="list-style-type: none"> • L'atmosfera. Composició i estructura. Contaminació atmosfèrica. • L'efecte d'hivernacle. Importància de l'atmosfera per als éssers vius. • La hidrosfera. L'aigua a la Terra. Aigua dolça i aigua salada: importància per als éssers vius. Contaminació de l'aigua dolça i de la salada. 	<ul style="list-style-type: none"> • L'origen de l'atmosfera. • La composició de l'atmosfera actual. • L'estructura de l'atmosfera. • Les funcions de l'atmosfera. • La pressió atmosfèrica. • L'aire es mou. • Les núvols i les precipitacions. • El temps i el clima. • La contaminació atmosfèrica. 	<p>B2-8. Analitzar les característiques i la composició de l'atmosfera i les propietats de l'aire.</p> <p>B2-9. Investigar i obtenir informació sobre els problemes de contaminació ambiental actuals i les repercussions que tenen, i desenvolupar actituds que en contribuïsquen a la solució.</p> <p>B2-10. Reconèixer la importància del paper protector de l'atmosfera per als éssers vius i considerar les repercussions que hi té l'activitat humana.</p>

BLOC 1. HABILITATS, DESTRESES I ESTRATÈGIES. METODOLOGIA CIENTÍFICA

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B1-1. Utilitzar adequadament el vocabulari científic en un context precís i adequat al nivell.	B1-1.1. Identifica els termes més freqüents del vocabulari científic, expressant-se de manera correcta tant oralment com per escrit.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica i descriu els termes del vocabulari científic, relacionats amb l'atmosfera. 	Pàg. 52 Act. 17, 18 i 19	CL CMCT
B1-2. Buscar, seleccionar i interpretar la informació de caràcter científic i utilitzar aquesta informació per a formar-se una opinió pròpia, expressar-se amb precisió i argumentar sobre problemes relacionats amb el medi natural i la salut.	B1-2.1. Busca, selecciona i interpreta la informació de caràcter científic a partir de la utilització de diverses fonts.	<ul style="list-style-type: none"> Busca informació en diferents fonts, la interpreta, la selecciona i l'exposa de manera classificada. 	Pàg. 57 Act. 43	CL CMCT CD
	B1-2.3. Utilitza la informació de caràcter científic per a formar-se una opinió pròpia i argumentar sobre problemes relacionats.	<ul style="list-style-type: none"> Interpreta la informació, la relaciona amb els coneixements previs, es forma una opinió al respecte i argumenta sobre problemes relacionats, exposant-los amb precisió. 	Pàg. 52 Act. 17	CL CMCT

BLOC 2. LA TERRA EN L'UNIVERS

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVTATS	COMPETÈNCIES
B2-8. Analitzar les característiques i la composició de l'atmosfera i les propietats de l'aire.	B2-8.1. Reconeix l'estructura i la composició de l'atmosfera.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica les capes de l'atmosfera i n'explica l'estructura i la composició. 	Pàg. 46 Act. 1 Pàg. 48 Act. 8 Pàg. 50 Act. 12, 13 i 14 Pàg. 56 Act. 29 i 32	CL CMCT
	B2-8.2. Reconeix la composició de l'aire, i n'identifica els contaminants principals relacionant-los amb l'origen.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica els components de l'aire i dels contaminants principals, i els relaciona amb l'origen. 	Pàg. 47 Act. 5 i 6 Pàg. 51 Act. 15 Pàg. 56 Act. 30 i 31	CL CMCT
	B2-8.3. Identifica i justifica amb argumentacions senzilles, les causes que sustenten el paper protector de l'atmosfera per als éssers vius.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica i justifica el paper protector de l'atmosfera, argumentant com afecta la temperatura del planeta, les ones i les corrent marines. 	Pàg. 49 Act. 10 i 11	CL CMCT AA CSC
B2-9. Investigar i obtenir informació sobre els problemes de contaminació ambiental actuals i les repercussions que tenen, i desenvolupar actituds que en contribuïsquen a la solució.	B2-9.1. Relaciona la contaminació ambiental amb el deteriorament del medi ambient, i proposa accions i hàbits que en contribuïsquen a la solució.	<ul style="list-style-type: none"> Describeix la contaminació ambiental i la relaciona amb el deteriorament del medi ambient; proposa hàbits saludables i mesures per a reduir la contaminació i els efectes que té. 	Pàg. 47 Act. 7 Pàg. 55 Act. 26 i 28 Pàg. 57 Act. 39	CL CMCT AA CSC

BLOC 2. LA TERRA EN L'UNIVERS (CONTINUACIÓ)

CRITERIS D'AVUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B2-10. Reconéixer la importància del paper protector de l'atmosfera per als éssers vius i considerar les repercussions que hi té l'activitat humana.	B2-10.1. Relaciona situacions en què l'activitat humana interfereix amb l'acció protectora de l'atmosfera.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica i descriu com l'activitat humana interfereix amb l'acció protectora de l'atmosfera; suggereix mesures que es poden adoptar en el seu entorn pròxim perquè la contaminació atmosfèrica siga menor. 	<p>Pàg. 46 Act. 4</p> <p>Pàg. 55 Act. 27</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p> <p>AA</p> <p>CSC</p>

ALTRES ELEMENTS DE LA PROGRAMACIÓ

	MODELS METODOLÒGICS	PRINCIPIS METODOLÒGICS	AGRUPAMENT
<p style="text-align: center;">ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Model discursiu/expositiu. ☒ Modelo experiencial. ☐ Tallers. ☐ Aprenentatge cooperatiu. ☒ Treball per tasques. ☐ Treball per projectes. ☐ Altres. 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Activitat i experimentació. ☒ Participació. ☐ Motivació. ☒ Personalització. ☐ Inclusió. ☐ Interacció. ☒ Significativitat. ☒ Funcionalitat. ☐ Globalització. ☐ Avaluació formativa. ☐ Altres. 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Tasques individuals. ☒ Agrupament flexible. ☐ Parelles. ☐ Grup reduït. ☐ Grup gran. ☐ Grup interclasse. ☐ Altres.

	PROCEDIMENTS D'AVAUACIÓ	INSTRUMENTS PER A L'AVAUACIÓ	SISTEMA DE QUALIFICACIÓ
RECURSOS PER A L'AVAUACIÓ	☒ Observació directa del treball diari. ☒ Anàlisi i valoració de tasques especialment creades per a l'avaluació. ☒ Valoració quantitativa del progrés individual (qualificacions). ☒ Valoració qualitativa del progrés individual (anotacions i puntualitzacions). ☐ Valoració quantitativa del progrés col·lectiu. ☐ Valoració qualitativa del progrés col·lectiu. ☐ Altres.	☒ Element de diagnòstic: rúbrica de la unitat. ☒ Avaluació de continguts, proves corresponents a la unitat. ☒ Avaluació per competències, proves corresponents a la unitat. ☒ Proves d'avaluació externa. ☒ Altres documents gràfics o textuais. ☐ Debats i intervencions. ☒ Projectes personals o grupals. ☐ Representacions i dramatitzacions. ☐ Elaboracions multimèdia. ☐ Altres.	Qualificació quantitativa: <ul style="list-style-type: none"> • En les proves d'avaluació de continguts, cada activitat es qualificarà amb 1 punt si s'ha resolt correctament. En cas que la resolució no siga errònia, però siga incompleta o falte algun element essencial, es pot valorar amb 0,5 punts. Així, la qualificació màxima de la prova serà de 10 punts. L'avaluació inicial es qualificarà de la mateixa manera. Qualificació qualitativa: tindrà com a clau per al diagnòstic la rúbrica corresponent a la unitat. <ul style="list-style-type: none"> • Proves d'avaluació per competències. • Observació directa.
TREBALL COOPERATIU	Projecte de treball cooperatiu de primer trimestre: <i>Mags i Mengem</i> . Una presentació sobre meteorologia (pàgina 59).		

CONTINGUTS TRANSVERSALS	Comprensió lectora. <i>Com es pot predir el temps?</i> (pàgina 45); <i>Els huracans</i> (pàgina 57).
	Expressió oral i escrita. Interpreta textos i imatges i n'exposa les conclusions (pàgina 58).
	Comunicació audiovisual. Interpreta imatges, taules i gràfics i mapes (pàgines 53, 54 i 58).
	El tractament de les tecnologies de la informació i de la comunicació. <i>Els huracans</i> (pàgina 57).
	Actitud emprenedora. <i>Pren la iniciativa</i> (pàgina 55).
	Educació cívica i constitucional. Mesures per a disminuir l'emissió de diòxid de carboni; contenidor per al reciclatge de vidre (pàgina 57).

UNITAT 4. La hidrosfera

OBJETIUS CURRICULARS

- b) Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.
- d) Enfortir les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb els altres, així com rebutjar la violència, els prejudicis de qualsevol tipus, els comportaments sexistes i resoldre pacíficament els conflictes.
- e) Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per a adquirir, amb sentit crític, nous coneixements. Obtindre una preparació bàsica en el camp de las tecnologies, especialment les de la informació i la comunicació.
- f) Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en diverses disciplines, així com conèixer i aplicar els mètodes per a identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència.
- g) Desenvolupar l'esperit emprenedor i la confiança en si mateix, la participació, el sentit crític, la iniciativa personal i la capacitat per a aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.

PUNT DE PARTIDA DE LA UNITAT

- **Enfocament de la unitat.** Els alumnes han de comprendre què és la hidrosfera i quins són els tipus d'aigua de la Terra que la formen. Coneixeran les propietats de l'aigua i la importància de l'aigua per a la vida, tenint en compte els usos fonamentals que tenen. Els alumnes sabran explicar en què consisteix i com es produeix el cicle de l'aigua, relacionant-lo amb els impactes ambientals sobre la hidrosfera.
- **El que els alumnes ja coneixen.** Els alumnes coneixen els principals components de la hidrosfera. Saben que l'aigua és imprescindible per a la vida; coneixen els principals usos quotidians de l'aigua i són conscients de la possibilitat de contaminació.
- **Previsió de dificultats.** És possible que hi haja algunes dificultats perquè els alumnes compreguen que tots els líquids i els diferents estats agregats formen part del cicle de l'aigua. Cal previndre-ho perquè observen en vídeos i comproven en la realitat com passa l'aigua a l'atmosfera en accions relacionades amb la vida quotidiana.

CONTINGUTS		CRITERIS D'AVUACIÓ CURRICULARS
CONTINGUTS CURRICULARS DE L'ETAPA	CONTINGUTS DE LA UNITAT	
<p>BLOC 1. HABILITATS, DESTRESES I ESTRATÈGIES. METODOLOGIA CIENTÍFICA</p> <ul style="list-style-type: none"> • La metodologia científica. Característiques bàsiques. • L'experimentació en Biologia i Geologia: obtenció i selecció d'informació a partir de la tria i recollida de mostres del medi natural. 	<ul style="list-style-type: none"> • La hidrosfera. • L'aigua a la Terra. • Les propietats de l'aigua. • Importància de l'aigua per a la vida. • El cicle de l'aigua. • Usos de l'aigua. • Impactes ambientals sobre la hidrosfera. 	<p>B1-2. Buscar, seleccionar i interpretar la informació de caràcter científic i utilitzar-la per a formar-se una opinió pròpia, expressar-se amb precisió i argumentar sobre problemes relacionats amb el medi natural i la salut.</p>
<p>BLOC 2. LA TERRA A L'UNIVERS</p> <ul style="list-style-type: none"> • La hidrosfera. L'aigua a la Terra. Aigua dolça i aigua salada: importància per als éssers vius. Contaminació de l'aigua dolça i salada. 	<ul style="list-style-type: none"> • La hidrosfera. • L'aigua a la Terra. • Les propietats de l'aigua. • Importància de l'aigua per a la vida. • El cicle de l'aigua. • Usos de l'aigua. • Impactes ambientals sobre la hidrosfera. 	<p>B2-11. Descriure les propietats de l'aigua i la seua importància per a l'existència de la vida.</p> <p>B2-12. Interpretar la distribució de l'aigua a la Terra, així com el cicle de l'aigua i l'ús que en fa l'ésser humà.</p> <p>B2-13. Valorar la necessitat d'una gestió sostenible de l'aigua i d'actuacions personals, i col·lectives, que potencien la reducció en el consum i la reutilització.</p> <p>B2-14. Justificar i argumentar la importància de preservar i no contaminar les aigües dolces i salades.</p>

BLOC 1. HABILITATS, DESTRESES I ESTRATÈGIES. METODOLOGIA CIENTÍFICA

CRITERIS D'AVUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B1-2. Buscar, seleccionar i interpretar la informació de caràcter científic i utilitzar-la per a formar-se una opinió pròpia, expressar-se amb precisió i argumentar sobre problemes relacionats amb el medi natural i la salut.	B1-2.1. Busca, selecciona i interpreta la informació de caràcter científic a partir de la utilització de diverses fonts.	<ul style="list-style-type: none"> Busca informació en diferents fonts, la interpreta, la selecciona i l'exposa de manera classificada. 	Pàg. 64 Saber més Pàg. 69 Act. 19	CL CMCT CD AA CSC
	B1-2.3. Utilitza la informació de caràcter científic per a formar-se una opinió pròpia i argumentar sobre problemes relacionats.	<ul style="list-style-type: none"> Interpreta la informació, la relaciona amb els coneixements previs, es forma una opinió al respecte i argumenta sobre problemes relacionats, exposant-los amb precisió. 	Pàg. 65 Act. 7 i 8	CL CMCT AA

BLOC 2. LA TERRA EN L'UNIVERS

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B2-11. Descriure les propietats de l'aigua i la importància que té per a l'existència de la vida.	B2-11.1. Reconeix les propietats anòmales de l'aigua relacionant-les amb les conseqüències que tenen per al manteniment de la vida a la Terra.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica i descriu les propietats anòmales de l'aigua relacionant-les amb les conseqüències que tenen per a processos en la superfície terrestre i en els éssers vius. 	Pàg. 63 Act. 2 i 3 Pàg. 65 Act. 9 Pàg. 71 Act. 22 Pàg. 72 Act. 26	CL CMCT CD
B2-12. Interpretar la distribució de l'aigua a la Terra, així com el cicle de l'aigua i l'ús que en fa l'ésser humà.	B2-12.1. Descriu el cicle de l'aigua, relacionant-lo amb els canvis d'estat d'agregació que es produeixen.	<ul style="list-style-type: none"> Comprén i explica el cicle de l'aigua, descrivint els processos que el formen i relacionant-lo amb les causes i les conseqüències. 	Pàg. 63 Act. 1 i 4 Pàg. 67 Act. 12, 13, 15 i 16 Pàg. 72 Act. 28	CL CMCT
B2-13. Valorar la necessitat d'una gestió sostenible de l'aigua i d'actuacions personals, i col·lectives, que potencien la reducció en el consum i la reutilització.	B2-13.1. Comprén el significat de gestió sostenible de l'aigua dolça, i enumera mesures concretes que col·laboren en aquesta gestió.	<ul style="list-style-type: none"> Reconeix la importància de la gestió sostenible de l'aigua dolça i identifica algunes mesures concretes que col·laboren perquè aquesta gestió siga eficaç. 	Pàg. 72 Act. 24 Pàg. 73 Act. 37 Pàg. 75 Act. 45 i 47	CL CMCT CD AA CSC
B2-14. Justificar i argumentar la importància de preservar i no contaminar les aigües dolces i salades.	B2-14.1. Reconeix els problemes de contaminació d'aigües dolces i salades i les relaciona amb les activitats humanes.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica els problemes de contaminació d'aigües dolces i salades, ocasionats per les activitats humanes, i proposa mesures per a pal·liar-los o evitar-los. 	Pàg. 69 Act. 18 i 19 Pàg. 71 Act. 20 i 21	CL CMCT AA CSC IE

ALTRES ELEMENTS DE LA PROGRAMACIÓ

	MODELS METODOLÒGICS	PRINCIPIS METODOLÒGICS	AGRUPAMENT
<p style="text-align: center;">ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Model discursiu/expositiu. ☒ Model experiencial. ☐ Tallers. ☐ Aprenentatge cooperatiu. ☒ Treball per tasques. ☐ Treball per projectes. ☐ Altres. 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Activitat i experimentació. ☒ Participació. ☐ Motivació. ☒ Personalització. ☐ Inclusió. ☐ Interacció. ☒ Significativitat. ☒ Funcionalitat. ☐ Globalització. ☐ Avaluació formativa. ☐ Altres. 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Tasques individuals. ☒ Agrupament flexible. ☐ Parelles. ☐ Grup reduït. ☐ Grup gran. ☐ Grup interclasse. ☐ Altres.

	PROCEDIMENTS D'AVUACIÓ	INSTRUMENTS PER A L'AVUACIÓ	SISTEMA DE QUALIFICACIÓ
RECURSOS PER A L'AVUACIÓ	☒ Observació directa del treball diari. ☒ Anàlisi i valoració de tasques especialment creades per a l'avaluació. ☒ Valoració quantitativa del progrés individual (qualificacions). ☒ Valoració qualitativa del progrés individual (anotacions i puntualitzacions). ☐ Valoració quantitativa del progrés col·lectiu. ☐ Valoració qualitativa del progrés col·lectiu. ☐ Altres.	☒ Element de diagnòstic: rúbrica de la unitat. ☒ Avaluació de continguts, proves corresponents a la unitat. ☒ Avaluació per competències, proves corresponents a la unitat. ☒ Proves d'avaluació externa. ☒ Altres documents gràfics o textuais. ☐ Debats i intervencions. ☒ Projectes personals o grupals. ☐ Representacions i dramatitzacions. ☐ Elaboracions multimèdia. ☐ Altres.	Qualificació quantitativa: <ul style="list-style-type: none"> • En les proves d'avaluació de continguts, cada activitat es qualificarà amb 1 punt si s'ha resolt correctament. En cas que la resolució no siga errònia, però siga incompleta o falte algun element essencial, es pot valorar amb 0,5 punts. Així, la qualificació màxima de la prova serà de 10 punts. L'avaluació inicial es qualificarà de la mateixa manera. Qualificació qualitativa: tindrà com a clau per al diagnòstic la rúbrica corresponent a la unitat. <ul style="list-style-type: none"> • Proves d'avaluació por competències. • Observació directa.
TREBALL COOPERATIU	Projecte de treball cooperatiu de primer trimestre: <i>Mags i Mengem</i> . Una campanya de conscienciació (pàgina 75).		

CONTINGUTS TRANSVERSALS	Comprensió lectora. <i>D'on prové l'aigua de les illes Canàries?</i> (pàgina 61); <i>Els corrents oceànics</i> (pàgina 73).
	Expressió oral i escrita. Interpreta textos i imatges i n'exposa les conclusions (pàgina 68); <i>Els corrents oceànics</i> (pàgina 73).
	Comunicació audiovisual. Interpreta imatges, taules i gràfics (pàgines 65, 66, 67 i 69).
	El tractament de les tecnologies de la informació i de la comunicació. Busca informació en Internet i en altres mitjans (pàgina 69).
	Actitud emprenedora. <i>Pren la iniciativa</i> (pàgines 71 i 73).
	Educació cívica i constitucional. <i>Gestionar el consum d'aigua</i> (pàgina 74).
	Valors personals. <i>Gestionar el consum d'aigua</i> (pàgina 74).

UNITAT 5. La biosfera

OBJETIUS CURRICULARS

- b) Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.
- d) Enfortir les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb els altres, així com rebutjar la violència, els prejudicis de qualsevol tipus, els comportaments sexistes i resoldre pacíficament els conflictes.
- e) Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per a adquirir, amb sentit crític, nous coneixements. Obtindre una preparació bàsica en el camp de las tecnologies, especialment les de la informació i la comunicació.
- f) Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en diverses disciplines, així com conèixer i aplicar els mètodes per a identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència.
- g) Desenvolupar l'esperit emprenedor i la confiança en si mateix, la participació, el sentit crític, la iniciativa personal i la capacitat per a aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.

PUNT DE PARTIDA DE LA UNITAT

- **Enfocament de la unitat.** Els alumnes han de saber què és la biosfera i quins en són els components i les característiques principals. Sabran què és un ésser viu i com es realitzen les funcions vitals. Els alumnes coneixeran què és una cèl·lula i quines són les semblances i les diferències entre la cèl·lula procariota i la cèl·lula eucariota. Sabran quins són els nivells d'organització i la classificació dels éssers vius, i identificaran els cinc regnes.
- **El que els alumnes ja coneixen.** Els alumnes coneixen les funcions vitals que defineixen els éssers vius; saben quins són els cinc regnes dels éssers vius; coneixen i identifiquen exemples representatius de cada regne.
- **Previsió de dificultats.** És possible que hi haja algunes dificultats perquè els alumnes compreguen la importància de protegir las espècies en perill d'extinció, alhora que es descobreixen noves espècies. Cal previndre-ho mitjançant la recerca d'informació i el debat per a trobar punts en comú sobre la compatibilitat dels dos fenòmens.

CONTINGUTS		CRITERIS D'AVUACIÓ CURRICULARS
CONTINGUTS CURRICULARS DE L'ETAPA	CONTINGUTS DE LA UNITAT	
<p>BLOC 1. HABILITATS, DESTRESES I ESTRATÈGIES. METODOLOGIA CIENTÍFICA</p> <ul style="list-style-type: none"> • La metodologia científica. Característiques bàsiques. • L'experimentació en Biologia i Geologia: obtenció i selecció d'informació a partir de la tria i recollida de mostres del medi natural. 	<ul style="list-style-type: none"> • La biosfera. • Què és un ésser viu? • Les funcions vitals. • Què és una cèl·lula? • La cèl·lula procariota. • La cèl·lula eucariota. • Els nivells d'organització. • La classificació dels éssers vius. • Els cinc regnes. 	<p>B1-2. Buscar, seleccionar i interpretar la informació de caràcter científic i utilitzar-la per a formar-se una opinió pròpia, expressar-se amb precisió i argumentar sobre problemes relacionats amb el medi natural i la salut.</p> <p>B1-3. Fer un treball experimental amb ajuda d'un guió de pràctiques de laboratori o de camp descrivint-ne l'execució i interpretant-ne els resultats.</p>
<p>BLOC 3. LA BIODIVERSITAT AL PLANETA TERRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • La cèl·lula. Característiques bàsiques de la cèl·lula procariota i eucariota, animal i vegetal. • Funcions vitals: nutrició, relació i reproducció. • Sistemes de classificació dels éssers vius. Concepte d'espècies. Nomenclatura binomial. • Regnes dels Éssers Vius. Moneres, Protocists, Fongs, Metàfits i Metazous. 	<ul style="list-style-type: none"> • La biosfera. • Què és un ésser viu? • Les funcions vitals. • Què és una cèl·lula? • La cèl·lula procariota. • La cèl·lula eucariota. • Els nivells d'organització. • La classificació dels éssers vius. • Els cinc regnes. 	<p>B3-1. Reconèixer que els éssers vius estan constituïts per cèl·lules i determinar les característiques que els diferencien de la matèria inerta.</p> <p>B3-2. Descriure les funcions comunes a tots els éssers vius, i diferenciar entre nutrició autòtrofa i heteròtrofa.</p> <p>B3-3. Reconèixer les característiques morfològiques principals dels diferents grups taxonòmics.</p> <p>B3-4. Categoritzar els criteris que serveixen per a classificar els éssers vius i identificar els principals models taxonòmics al qual pertanyen els animals i plantes més comuns.</p> <p>B3-5. Descriure les característiques generals dels grans grups taxonòmics i explicar-ne la importància en el conjunt dels éssers vius.</p>

BLOC 1. HABILITATS, DESTRESES I ESTRATÈGIES. METODOLOGIA CIENTÍFICA

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B1-2. Buscar, seleccionar i interpretar la informació de caràcter científic i utilitzar aquesta informació per a formar-se una opinió pròpia, expressar-se amb precisió i argumentar sobre problemes relacionats amb el medi natural i la salut.	B1-2.1. Busca, selecciona i interpreta la informació de caràcter científic a partir de la utilització de diverses fonts.	<ul style="list-style-type: none"> Busca informació en diferents fonts, la interpreta, la selecciona i l'exposa de manera classificada. 	<p>Pàg. 81 Saber més</p> <p>Pàg. 86 Act. 21</p> <p>Pàg. 89 Act. 28 Saber més</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p> <p>CD</p> <p>AA</p> <p>CSC</p> <p>IE</p> <p>CEC</p>
B1-3. Fer un treball experimental amb ajuda d'un guió de pràctiques de laboratori o de camp descrivint-ne l'execució i interpretant-ne els resultats.	B1-3.2. Desenvolupa amb autonomia la planificació del treball experimental, utilitzant tant instruments òptics de reconeixement, com material bàsic de laboratori, i argumenta el procés experimental seguit, descrivint-ne les observacions i interpretant-ne els resultats.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica els principals instruments òptics de reconeixement, com material bàsic de laboratori, i en diferencia les parts i les relaciona amb el treball experimental. 	<p>Pàg. 92 Act. 39</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p> <p>CD</p> <p>AA</p> <p>CSC</p> <p>IE</p>

BLOC 3. LA BIODIVERSITAT AL PLANETA TERRA

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B3-1. Reconèixer que els éssers vius estan constituïts per cèl·lules i determinar les característiques que els diferencien de la matèria inerta.	B3-1.1. Diferencia la matèria viva de la inerta partint de les característiques particulars de les dues.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica i explica les diferències fonamentals entre la matèria viva i la matèria inerta, i diferencia les característiques particulars dels éssers inerts i dels éssers vius. 	Pàg. 78 Act. 2 Pàg. 79 Act. 3, 4 i 5	CL CMCT
	B3-1.2. Estableix comparativament les analogies i diferències entre cèl·lula procariota i eucariota, i entre cèl·lula animal i vegetal.	<ul style="list-style-type: none"> Describeix les analogies i les diferències entre cèl·lula procariota i eucariota, i entre cèl·lula animal i vegetal, i n'indica la forma i l'estructura. 	Pàg. 81 Act. 7 Pàg. 82 Act. 10 Pàg. 83 Act. 11, 12 i 15 Pàg. 84 Act. 17 Pàg. 85 Act. 18, 19 i 21 Pàg. 92 Act. 35, 36, 37 i 40	CL CMCT
B3-2. Descriure les funcions comunes a tots els éssers vius, i diferenciar entre nutrició autòtrofa i heteròtrofa.	B3-2.1. Comprén i diferencia la importància de cada funció per al manteniment de la vida.	<ul style="list-style-type: none"> Explica les diferències entre la funció de cada part de l'organisme i de les cèl·lules, tenint-ne en compte la importància per al manteniment de la vida. 	Pàg. 81 Act. 8 i 9 Pàg. 83 Act. 16 Pàg. 86 Act. 20 Pàg. 92 Act. 38	CL CMCT

BLOC 3. LA BIODIVERSITAT AL PLANETA TERRA (CONTINUACIÓ)

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B3-2. Descriure les funcions comunes a tots els éssers vius, i diferenciar entre nutrició autòtrofa i heteròtrofa.	B3-2.2. Contrasta el procés de nutrició autòtrofa i nutrició heteròtrofa, i dedueix la relació que hi ha entre els dos tipus.	<ul style="list-style-type: none"> Distingeix i explica la diferència entre nutrició autòtrofa i nutrició heteròtrofa. 	<p>Pàg. 81 Act. 7</p> <p>Pàg. 91 Act. 30</p> <p>Pàg. 92 Act. 41</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p> <p>CD</p> <p>AA</p> <p>CSC</p> <p>IE</p> <p>CEC</p>
B3-3. Reconèixer les característiques morfològiques principals dels diferents grups taxonòmics.	B3-3.1. Aplica criteris de classificació dels éssers vius, relacionant els animals i plantes més comunes amb el grup taxonòmic.	<ul style="list-style-type: none"> Classifica els éssers vius, aplicant els criteris corresponents. 	<p>Pàg. 89 Act. 26 i 29</p> <p>Pàg. 93 Act. 43</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p>
B3-4. Categoritzar els criteris que serveixen per a classificar els éssers vius i identificar els principals models taxonòmics a què pertanyen els animals i plantes més comuns.	B3-4.1. Identifica i reconeix exemplars característics de cadascun d'aquests grups, i en destaca la importància biològica.	<ul style="list-style-type: none"> Utilitza la clau dicotòmica per a classificar els organismes i indica quins passos ha seguit per a fer-ho. 	<p>Pàg. 91 Act. 30</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p> <p>AA</p> <p>CSC</p>
B3-5. Descriure les característiques generals dels grans grups taxonòmics i explicar-ne la importància en el conjunt dels éssers vius.	B3-5.1. Discrimina les característiques generals i singulars de cada grup taxonòmic.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica i descriu els grups taxonòmics, diferenciant les característiques de cadascun. 	<p>Pàg. 89 Act. 31</p> <p>Pàg. 92 Act. 32</p> <p>Pàg. 92 Act. 39</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p>

ALTRES ELEMENTS DE LA PROGRAMACIÓ

	MODELS METODOLÒGICS	PRINCIPIS METODOLÒGICS	AGRUPAMENT
<p style="text-align: center;">ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Model discursiu/expositiu. ☒ Modelo experiencial. ☐ Tallers. ☐ Aprenentatge cooperatiu. ☒ Treball per tasques. ☐ Treball per projectes. ☐ Altres. 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Activitat i experimentació. ☒ Participació. ☐ Motivació. ☒ Personalització. ☐ Inclusió. ☐ Interacció. ☒ Significativitat. ☒ Funcionalitat. ☐ Globalització. ☐ Avaluació formativa. ☐ Altres. 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Tasques individuals. ☒ Agrupament flexible. ☐ Parelles. ☐ Grup reduït. ☐ Grup gran. ☐ Grup interclasse. ☐ Altres.

	PROCEDIMENTS D'AVALUACIÓ	INSTRUMENTS PER A L'AVALUACIÓ	SISTEMA DE QUALIFICACIÓ
RECURSOS PER A L'AVALUACIÓ	☒ Observació directa del treball diari. ☒ Anàlisi i valoració de tasques especialment creades per a l'avaluació. ☒ Valoració quantitativa del progrés individual (qualificacions). ☒ Valoració qualitativa del progrés individual (anotacions i puntualitzacions). ☐ Valoració quantitativa del progrés col·lectiu. ☐ Valoració qualitativa del progrés col·lectiu. ☐ Altres.	☒ Element de diagnòstic: rúbrica de la unitat. ☒ Avaluació de continguts, proves corresponents a la unitat. ☒ Avaluació per competències, proves corresponents a la unitat. ☒ Proves d'avaluació externa. ☒ Altres documents gràfics o textuais. ☐ Debats i intervencions. ☒ Projectes personals o grupals. ☐ Representacions i dramatitzacions. ☐ Elaboracions multimèdia. ☐ Altres.	Qualificació quantitativa: <ul style="list-style-type: none"> • En les proves d'avaluació de continguts, cada activitat es qualificarà amb 1 punt si s'ha resolt correctament. En cas que la resolució no siga errònia, però siga incompleta o falte algun element essencial, es pot valorar amb 0,5 punts. Així, la qualificació màxima de la prova serà de 10 punts. L'avaluació inicial es qualificarà de la mateixa manera. Qualificació qualitativa: tindrà com a clau per al diagnòstic la rúbrica corresponent a la unitat. <ul style="list-style-type: none"> • Proves d'avaluació per competències. • Observació directa.

TREBALL COOPERATIU	Projecte de treball cooperatiu de segon trimestre: <i>Arqueòlegs i Percebem</i> . <i>Un model en 3D de cèl·lules</i> (pàgina 95).
---------------------------	--

CONTINGUTS TRANSVERSALS	Comprensió lectora. <i>Per què és important la selva amazònica?</i> (pàgina 77); <i>Un origen bacterià</i> (pàgina 93).
	Expressió oral i escrita. Identifica éssers vius amb una clau dicotòmica i n'explica les conclusions (pàgina 91); <i>Un origen bacterià</i> (pàgina 93).
	Comunicació audiovisual. Interpreta imatges, taules i gràfics (pàgines 78, 79, 81, 82, 83, 84, 85, 86 i 88).
	El tractament de les tecnologies de la informació i de la comunicació. Busca informació en Internet i en altres mitjans (pàgina 89).
	Actitud emprenedora. <i>Ús d'unitats de mesura</i> (pàgina 94).

UNITAT 6. El regne animal. Els animals vertebrats

OBJETIVOS CURRICULARES

- b) Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.
- d) Enfortir les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb els altres, així com rebutjar la violència, els prejudicis de qualsevol tipus, els comportaments sexistes i resoldre pacíficament els conflictes.
- e) Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per a adquirir, amb sentit crític, nous coneixements. Obtindre una preparació bàsica en el camp de las tecnologies, especialment les de la informació i la comunicació.
- f) Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en diverses disciplines, així com conèixer i aplicar els mètodes per a identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència.
- g) Desenvolupar l'esperit emprenedor i la confiança en si mateix, la participació, el sentit crític, la iniciativa personal i la capacitat per a aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.

PUNT DE PARTIDA DE LA UNITAT

- **Enfocament de la unitat.** Els alumnes han de conèixer els aspectes fonamentals del regne animal; sabran distingir i explicar com són els animals vertebrats, i diferenciaran les característiques que defineixen els peixos, amfibis, rèptils, aus i mamífers. Identificaran les característiques dels vertebrats en l'ésser humà i coneixeran la importància dels animals vertebrats per a les persones.
- **El que els alumnes ja coneixen.** Els alumnes coneixen els principals tipus d'animals vertebrats i saben diferenciar els més comuns del seu entorn. Saben que les persones són vertebrats mamífers i aprecien la relació entre els animals i les persones.
- **Previsió de dificultats.** És possible que hi haja algunes dificultats per a identificar algunes propietats dels robots que imiten els éssers vius. Cal previndre-ho perquè troben les semblances i les diferències observant i reflexionant sobre la realitat, i comentant-la.

CONTINGUTS		CRITERIS D'AVUACIÓ CURRICULARS
CONTINGUTS CURRICULARS DE L'ETAPA	CONTINGUTS DE LA UNITAT	
<p>BLOC 1. HABILITAT, DESTRESES I ESTRATÈGIES. METODOLOGIA CIENTÍFICA</p> <ul style="list-style-type: none"> La metodologia científica. Característiques bàsiques. La experimentació en Biologia i Geologia: obtenció i selecció d'informació a partir de la tria i recollida de mostres del medi natural. 	<ul style="list-style-type: none"> El regne Animal. Les característiques dels animals vertebrats. Els peixos. Els amfibis. Els rèptils. Les aus. Els mamífers. L'ésser humà. La importància dels vertebrats per a les persones. 	<p>B1-1. Utilitzar adequadament el vocabulari científic en un context precís i adequat al nivell.</p> <p>B1-2. Buscar, seleccionar i interpretar la informació de caràcter científic i utilitzar-la per a formar-se una opinió pròpia, expressar-se amb precisió i argumentar sobre problemes relacionats amb el medi natural i la salut.</p>
<p>BLOC 3. LA BIODIVERSITAT EN EL PLANETA TERRA</p> <ul style="list-style-type: none"> Vertebrats: Peixos, Amfibis, Rèptils, Aus i Mamífers. Característiques anatòmiques i fisiològiques. 	<ul style="list-style-type: none"> El regne Animal. Les característiques dels animals vertebrats. Els peixos. Els amfibis. Els rèptils. Les aus. Els mamífers. L'ésser humà. La importància dels vertebrats per a les persones. 	<p>B3-1. Reconéixer que els éssers vius estan constituïts per cèl·lules i determinar les característiques que els diferencien de la matèria inerta.</p> <p>B3-2. Descriure les funcions comunes a tots els éssers vius, i diferenciar entre nutrició autòtrofa i heteròtrofa.</p> <p>B3-6. Caracteritzar els principals grups d'invertebrats i vertebrats.</p> <p>B3-7. Determinar a partir de l'observació les adaptacions que permeten als animals i a les plantes sobreviure en determinats ecosistemes.</p> <p>B3-8. Utilitzar claus dicotòmiques o altres mitjans per a la identificació i classificació d'animals i plantes.</p>

CONTINGUTS		CRITERIS D'AVUACIÓ CURRICULARS
CONTINGUTS CURRICULARS DE L'ETAPA	CONTINGUTS DE LA UNITAT	
<p>BLOC 7. PROJECTE D'INVESTIGACIÓ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projecte d'investigació en equip. 	<ul style="list-style-type: none"> • El regne Animal. • Les característiques dels animals vertebrats. • Els peixos. • Els amfibis. • Els rèptils. • Les aus. • Els mamífers. • L'ésser humà. • La importància dels vertebrats per a les persones. 	<p>B7-1. Planificar, aplicar, i integrar les destreses i habilitats pròpies del treball científic.</p> <p>B7-5. Exposar i defensar en públic el projecte d'investigació que s'ha fet.</p>

BLOC 1. HABILITATS, DESTRESES I ESTRATÈGIES. METODOLOGIA CIENTÍFICA

CRITERIS D'AVUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B1-1. Utilitzar adequadament el vocabulari científic en un context precís i adequat al nivell.	B1-1.1. Identifica els termes més freqüents del vocabulari científic, expressant-se de manera correcta tant oralment com per escrit.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica i descriu els termes del vocabulari científic, relacionats amb el regne animal. 	<p>Pàg. 103 Act. 17, 18 i 19</p> <p>Pàg. 105 Act. 22</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p>
B1-2. Buscar, seleccionar i interpretar la informació de caràcter científic i utilitzar-la per a formar-se una opinió pròpia, expressar-se amb precisió i argumentar sobre problemes relacionats amb el medi natural i la salut.	B1-2.1. Busca, selecciona i interpreta la informació de caràcter científic a partir de la utilització de diverses fonts.	<ul style="list-style-type: none"> Busca informació en diferents fonts, la interpreta, la selecciona i l'exposa de manera classificada. 	<p>Pàg. 108 Act. 28</p> <p>Pàg. 103 Act. 19</p> <p>Pàg. 111 Act. 45 i 46</p> <p>Pàg. 113 Act. 51 i 52</p> <p>Treball cooperatiu</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p> <p>CD</p> <p>AA</p> <p>CSC</p> <p>IE</p>

BLOC 3. LA BIODIVERSITAT AL PLANETA TERRA

CRITERIS D'AVUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B3-1. Reconéixer que els éssers vius estan constituïts per cèl·lules i determinar les característiques que els diferencien de la matèria inerta.	B3-1.2. Estableix comparativament les analogies i diferències entre cèl·lula procariota i eucariota, i entre cèl·lula animal i vegetal.	<ul style="list-style-type: none"> • Descriu les analogies i les diferències entre animals, d'acord amb el nombre i tipus de cèl·lules que els formen. 	Pàg. 99 Act. 3	CL CMCT
B3-2. Descriure les funcions comunes a tots els éssers vius, i diferenciar entre nutrició autòtrofa i heteròtrofa.	B3-2.1. Comprén i diferencia la importància de cada funció per al manteniment de la vida.	<ul style="list-style-type: none"> • Explica les diferències entre la funció de cada part de l'organisme, tenint-ne en compte la importància per al manteniment de la vida. 	Pàg. 100 Act. 8 Pàg. 101 Act. 9	CL CMCT
B3-6. Caracteritzar els principals grups d'invertebrats i vertebrats.	B3-6.2. Reconeix diferents exemplars de vertebrats, i els assigna a la classe a què pertanyen.	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica i descriu diferents animals vertebrats, i els relaciona amb la classe a què pertanyen. 	Pàg. 100 Act. 7 Pàg. 104 Act. 20 Pàg. 101 Act. 10 i 14 Pàg. 110 Act. 39	CL CMCT AA
B3-7. Determinar a partir de l'observació les adaptacions que permeten als animals i a les plantes sobreviure en determinats ecosistemes.	B3-7.1. Identifica exemplars de plantes i animals propis d'alguns ecosistemes o d'interés especial per ser espècies en perill d'extinció o endèmiques.	<ul style="list-style-type: none"> • Busca informació sobre plantes i animals en perill d'extinció; els identifica i els relaciona amb els seus ecosistemes. 	Pàg. 102 Act. 15 Pàg. 106 Act. 24 Pàg. 110 Act. 34 i 38 Pàg. 111 Act. 45, 46 i 47	CL CMCT CD AA CSC IE CEC

BLOC 3. LA BIODIVERSITAT AL PLANETA TERRA (CONTINUACIÓ)

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B3-7. Determinar a partir de l'observació les adaptacions que permeten als animals i a les plantes sobreviure en determinats ecosistemes.	B3-7.2. Relaciona la presència de determinades estructures en els animals i plantes més comuns amb la seua adaptació al medi.	<ul style="list-style-type: none"> • Observa i indica a quin tipus d'animals pertanyen determinades estructures; explica per a què serveixen i les relaciona amb el medi en què viuen. 	Pàg. 102 Act. 16 Pàg. 104 Act. 21 Pàg. 106 Act. 25 Pàg. 110 Act. 36 i 37	CL CMCT AA CSC
B3-8. Utilitzar claus dicotòmiques o altres mitjans per a la identificació i classificació d'animals i plantes.	B3-8.1. Classifica animals i plantes a partir de claus d'identificació.	<ul style="list-style-type: none"> • Utilitza claus d'identificació per a classificar animals d'acord amb l'absència o la presència de cada característica. 	Pàg. 99 Act. 6 Pàg. 107 Act. 26 Pàg. 108 Act. 27	CL CMCT AA

BLOC 7. PROJECTE D'INVESTIGACIÓ

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVTATS	COMPETÈNCIES
B7-1. Planificar, aplicar, i integrar les destreses i habilitats pròpies del treball científic.	B7-1.1. Integra i aplica les destreses pròpies del mètode científic.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica i defineix destreses científiques; explica quan és convenient usar-les i les aplica en diferents exemples. 	Pàg. 105 Act. 22 i 23	CL CMCT CD AA CSC IE
B7-5. Exposar i defensar en públic el projecte d'investigació que s'ha fet.	B7-5.1. Dissenya treballs d'investigació senzills sobre animals i/o plantes, els ecosistemes del seu entorn o l'alimentació i la nutrició humana per a la seua presentació i defensa a l'aula.	<ul style="list-style-type: none"> Busca informació sobre la biodiversitat del planeta; fa un treball d'investigació senzill, l'exposa i participa en un debat sobre la importància de tots els éssers vius per al ecosistema en el qual habiten, i el relacionen amb la vida humana. 	Pàg. 111 Act. 44, 45, 46 i 47	CL CMCT CD AA CSC IE

ALTRES ELEMENTS DE LA PROGRAMACIÓ

	MODELS METODOLÒGICS	PRINCIPIS METODOLÒGICS	AGRUPAMENT
<p style="text-align: center;">ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Model discursiu/expositiu. ☒ Modelo experiencial. ☐ Tallers. ☐ Aprenentatge cooperatiu. ☒ Treball per tasques. ☐ Treball per projectes. ☐ Altres. 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Activitat i experimentació. ☒ Participació. ☐ Motivació. ☒ Personalització. ☐ Inclusió. ☐ Interacció. ☒ Significativitat. ☒ Funcionalitat. ☐ Globalització. ☐ Avaluació formativa. ☐ Altres. 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Tasques individuals. ☒ Agrupament flexible. ☐ Parelles. ☐ Grup reduït. ☐ Grup gran. ☐ Grup interclasse. ☐ Altres.

	PROCEDIMENTS D'AVUACIÓ	INSTRUMENTS PER A L'AVUACIÓ	SISTEMA DE QUALIFICACIÓ
RECURSOS PER A L'AVUACIÓ	☒ Observació directa del treball diari. ☒ Anàlisi i valoració de tasques especialment creades per a l'avaluació. ☒ Valoració quantitativa del progrés individual (qualificacions). ☒ Valoració qualitativa del progrés individual (anotacions i puntualitzacions). ☐ Valoració quantitativa del progrés col·lectiu. ☐ Valoració qualitativa del progrés col·lectiu. ☐ Altres.	☒ Element de diagnòstic: rúbrica de la unitat. ☒ Avaluació de continguts, proves corresponents a la unitat. ☒ Avaluació per competències, proves corresponents a la unitat. ☒ Proves d'avaluació externa. ☒ Altres documents gràfics o textuais. ☐ Debats i intervencions. ☒ Projectes personals o grupals. ☐ Representacions i dramatitzacions. ☐ Elaboracions multimèdia. ☐ Altres.	Qualificació quantitativa: <ul style="list-style-type: none"> • En les proves d'avaluació de continguts, cada activitat es qualificarà amb 1 punt si s'ha resolt correctament. En cas que la resolució no siga errònia, però siga incompleta o falte algun element essencial, es pot valorar amb 0,5 punts. Així, la qualificació màxima de la prova serà de 10 punts. L'avaluació inicial es qualificarà de la mateixa manera. Qualificació qualitativa: tindrà com a clau per al diagnòstic la rúbrica corresponent a la unitat. <ul style="list-style-type: none"> • Proves d'avaluació per competències. • Observació directa.
TREBALL COOPERATIU	Projecte de treball cooperatiu de segon trimestre: <i>Arqueòlegs i Percebem</i> . <i>Un pòster digital sobre els vertebrats (pàgina 113).</i>		

CONTINGUTS TRANSVERSALS	Comprensió lectora. <i>Què és i per a què serveix la biomimètica?</i> (pàgina 97); <i>La biodiversitat</i> (pàgina 111).
	Expressió oral i escrita. <i>La biodiversitat</i> (pàgina 111).
	Comunicació audiovisual. Interpreta imatges, taules i gràfics (pàgines 99, 100, 101, 102, 106 i 112).
	El tractament de les tecnologies de la informació i de la comunicació. Busca informació en Internet i en altres mitjans (pàgines 103, 108, 111 i 113).
	Educació cívica i constitucional. El llenguatge que utilitzen les persones sordmudes (pàgina 108); <i>La biodiversitat</i> (pàgina 111).
	Valors personals. El llenguatge que utilitzen les persones sordmudes (pàgina 108).

UNITAT 7. Els animals invertebrats

OBJETIUS CURRICULARS

- b) Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.
- d) Enfortir les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb els altres, així com rebutjar la violència, els prejudicis de qualsevol tipus, els comportaments sexistes i resoldre pacíficament els conflictes.
- e) Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per a adquirir, amb sentit crític, nous coneixements. Obtindre una preparació bàsica en el camp de las tecnologies, especialment les de la informació i la comunicació.
- f) Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en diverses disciplines, així com conèixer i aplicar els mètodes per a identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència.
- g) Desenvolupar l'esperit emprenedor i la confiança en si mateix, la participació, el sentit crític, la iniciativa personal i la capacitat per a aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.

PUNT DE PARTIDA DE LA UNITAT

- **Enfocament de la unitat.** Els alumnes han de conèixer els aspectes que defineixen els animals invertebrats; sabran classificar-los, diferenciant les característiques de cada grup: porífers i celenterats; platihelminth, nematodes i anèl·lids; mol·luscos; artròpodes, i equinoderms. Reconeixeran la importància dels animals invertebrats en la vida dels éssers humans.
- **El que els alumnes ja coneixen.** Els alumnes distingeixen entre animals vertebrats i invertebrats, en coneixen les principals característiques i identifiquen els animals invertebrats del seu entorn pròxim.
- **Previsió de dificultats.** És possible que hi haja algunes dificultats perquè els alumnes compreguen que hi ha comunicació a distància entre alguns animals. Cal prevenir-ho mitjançant la investigació, la recerca d'informació i el visionat de documentals.

CONTINGUTS		CRITERIS D'AVUACIÓ CURRICULARS
CONTINGUTS CURRICULARS DE L'ETAPA	CONTINGUTS DE LA UNITAT	
<p>BLOC 1. HABILITATS, DESTRESES I ESTRATÈGIES. METODOLOGIA CIENTÍFICA</p> <ul style="list-style-type: none"> • La metodologia científica. Característiques bàsiques. • L'experimentació en Biologia i Geologia: obtenció i selecció d'informació a partir de la tria i recollida de mostres del medi natural. 	<ul style="list-style-type: none"> • Els animals invertebrats. • Porífers i celenterats. • Plathelminths, nematodes i anèl·lids. • Mol·luscos. • Artròpodes. • Equinoderms. • La importància dels animals invertebrats. 	<p>B1-2. Buscar, seleccionar i interpretar la informació de caràcter científic i utilitzar aquesta informació per a formar-se una opinió pròpia, expressar-se amb precisió i argumentar sobre problemes relacionats amb el medi natural i la salut.</p> <p>B1-3. Fer un treball experimental amb ajuda d'un guió de pràctiques de laboratori o de camp descrivint-ne l'execució i interpretant-ne els resultats.</p>
<p>BLOC 3. LA BIODIVERSITAT AL PLANETA TERRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • La cèl·lula. Característiques bàsiques de la cèl·lula procariota i eucariota, animal i vegetal. • Funcions vitals: nutrició, relació i reproducció. • Sistemes de classificació dels éssers vius. Concepte d'espècies. Nomenclatura binomial. • Regnes dels Éssers Vius. Moneres, Protoctists, Fongs, Metàfits i Metazous. • Invertebrats: Porífers, Celenterats, Anèl·lids, Mol·luscos, Equinoderms i Artròpodes. Característiques anatòmiques i fisiològiques. • Vertebrats: Peixos, Amfibis, Rèptils, Aus i Mamífers. Característiques anatòmiques i fisiològiques. 	<ul style="list-style-type: none"> • Els animals invertebrats. • Porífers i celenterats. • Plathelminths, nematodes i anèl·lids. • Mol·luscos. • Artròpodes. • Equinoderms. • La importància dels animals invertebrats. 	<p>B3-2. Descriure les funcions comunes a tots els éssers vius, i diferenciar entre nutrició autòtrofa i heteròtrofa.</p> <p>B3-5. Descriure les característiques generals dels grans grups taxonòmics i explicar-ne la importància en el conjunt dels éssers vius.</p> <p>B3-6. Caracteritzar els principals grups d'invertebrats i vertebrats.</p> <p>B3-7. Determinar a partir de l'observació les adaptacions que permeten als animals i a les plantes sobreviure en determinats ecosistemes.</p> <p>B3-8. Utilitzar claus dicotòmiques o altres mitjans per a la identificació i classificació d'animals i plantes.</p>

BLOC 1. HABILITATS, DESTRESES I ESTRATÈGIES. METODOLOGIA CIENTÍFICA

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B1-2. Buscar, seleccionar i interpretar la informació de caràcter científic i utilitzar-la per a formar-se una opinió pròpia, expressar-se amb precisió i argumentar sobre problemes relacionats amb el medi natural i la salut.	B1-2.1. Busca, selecciona i interpreta la informació de caràcter científic a partir de la utilització de diverses fonts.	<ul style="list-style-type: none"> Busca informació en diferents fonts, la interpreta, la selecciona i l'exposa de manera classificada. 	Pàg. 117 Act. 4 Pàg. 126 Act. 24 Pàg. 129 Act. 35, 40 i 42	CL CMCT CD AA CSC
B1-3. Fer un treball experimental amb ajuda d'un guió de pràctiques de laboratori o de camp descrivint-ne l'execució i interpretant-ne els resultats.	B1-3.2. Desenvolupa amb autonomia la planificació del treball experimental, utilitzant tant instruments òptics de reconeixement, com material bàsic de laboratori, i argumenta el procés experimental seguit, descrivint-ne les observacions i interpretant-ne els resultats.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica els principals instruments òptics de reconeixement, com material bàsic de laboratori, i en diferència les parts i les relaciona amb el treball experimental. 	Pàg. 125 Act. 18	CL CMCT CD

BLOC 3. LA BIODIVERSITAT AL PLANETA TERRA

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B3-2. Descriure les funcions comunes a tots els éssers vius, i diferenciar entre nutrició autòtrofa i heteròtrofa.	B3-2.1. Comprén i diferencia la importància de cada funció per al manteniment de la vida.	<ul style="list-style-type: none"> Explica les diferències entre la funció de cada ésser viu, de cada part de l'organisme i de les cèl·lules, tenint-ne en compte la importància per al manteniment de la vida. 	Pàg. 121 Act. 13 Pàg. 126 Act. 23	CL CMCT CD AA CSC IE CEC
	B3-2.2. Contrasta el procés de nutrició autòtrofa i nutrició heteròtrofa, i dedueix la relació que hi ha entre els dos tipus de processos.	<ul style="list-style-type: none"> Distingeix i explica la diferència entre nutrició autòtrofa i nutrició heteròtrofa. 	Pàg. 125 Act. 20	CL CMCT CD AA CSC IE CEC
B3-5. Descriure les característiques generals dels grans grups taxonòmics i explicar-ne la importància en el conjunt dels éssers vius.	B3-5.1. Discrimina les característiques generals i singulars de cada grup taxonòmic.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica i descriu els grups taxonòmics, diferenciant les característiques de cadascun. 	Pàg. 116 Act. 1	CL CMCT

BLOC 3. LA BIODIVERSITAT AL PLANETA TERRA (CONTINUACIÓ)

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B3-6. Caracteritzar els principals grups d'invertebrats i vertebrats.	B3-6.1. Associa invertebrats comuns amb el grup taxonòmic a què pertanyen.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica les característiques dels diferents grups taxonòmics, i assenjala semblances i diferències entre aquests i entre els invertebrats que pertanyen a cada grup. 	Pàg. 117 Act. 3 Pàg. 122 Act. 14 Pàg. 123 Act. 16 Pàg. 126 Act. 22 Pàg. 128 Act. 28	CL CMCT AA
B3-7. Determinar a partir de l'observació les adaptacions que permeten als animals i a les plantes sobreviure en determinats ecosistemes.	B3-7.1. Identifica exemplars de plantes i animals propis d'alguns ecosistemes o d'interés especial per ser espècies en perill d'extinció o endèmiques.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica i descriu les característiques de plantes i animals; les relaciona amb el medi en què viuen i amb els seus ecosistemes. 	Pàg. 119 Act. 10 Pàg. 127 i 129 Act. 39 i 25	CL CMCT CD AA
	B3-7.2. Relaciona la presència de determinades estructures en els animals i plantes més comunes amb la seua adaptació al medi.	<ul style="list-style-type: none"> Observa i indica quina classe d'animal invertebrat és, d'acord amb les seues estructures; explica per a què li serveixen i les relaciona amb el medi en què viuen. 	Pàg. 117 Act. 2 Pàg. 118 Act. 5 Pàg. 121 Act. 11 i 12 Pàg. 128 Act. 30	CL CMCT
B3-8. Utilitzar claus dicotòmiques o altres mitjans per a la identificació i classificació d'animals i plantes.	B3-8.1. Classifica animals i plantes a partir de claus d'identificació.	<ul style="list-style-type: none"> Utilitza claus d'identificació per a classificar animals d'acord amb l'absència o la presència de cada característica. 	Pàg. 124 Act. 17 Pàg. 129 Act. 34, 37 i 38	CL CMCT AA

ALTRES ELEMENTS DE LA PROGRAMACIÓ

	MODELS METODOLÒGICS	PRINCIPIS METODOLÒGICS	AGRUPAMENT
<p style="text-align: center;">ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Model discursiu/expositiu. ☒ Model experiencial. ☐ Tallers. ☐ Aprenentatge cooperatiu. ☒ Treball per tasques. ☐ Treball per projectes. ☐ Altres. 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Activitat i experimentació. ☒ Participació. ☐ Motivació. ☒ Personalització. ☐ Inclusió. ☐ Interacció. ☒ Significativitat. ☒ Funcionalitat. ☐ Globalització. ☐ Avaluació formativa. ☐ Altres. 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Tasques individuals. ☒ Agrupament flexible. ☐ Parelles. ☐ Grup reduït. ☐ Grup gran. ☐ Grup interclasse. ☐ Altres.

	PROCEDIMENTS D'AVALUACIÓ	INSTRUMENTS PER A L'AVALUACIÓ	SISTEMA DE QUALIFICACIÓ
RECURSOS PER A L'AVALUACIÓ	☒ Observació directa del treball diari. ☒ Anàlisi i valoració de tasques especialment creades per a l'avaluació. ☒ Valoració quantitativa del progrés individual (qualificacions). ☒ Valoració qualitativa del progrés individual (anotacions i puntualitzacions). ☐ Valoració quantitativa del progrés col·lectiu. ☐ Valoració qualitativa del progrés col·lectiu. ☐ Altres.	☒ Element de diagnòstic: rúbrica de la unitat. ☒ Avaluació de continguts, proves corresponents a la unitat. ☒ Avaluació per competències, proves corresponents a la unitat. ☒ Proves d'avaluació externa. ☒ Altres documents gràfics o textuais. ☐ Debats i intervencions. ☒ Projectes personals o grupals. ☐ Representacions i dramatitzacions. ☐ Elaboracions multimèdia. ☐ Altres.	Qualificació quantitativa: <ul style="list-style-type: none"> • En les proves d'avaluació de continguts, cada activitat es qualificarà amb 1 punt si s'ha resolt correctament. En cas que la resolució no siga errònia, però siga incompleta o falte algun element essencial, es pot valorar amb 0,5 punts. Així, la qualificació màxima de la prova serà de 10 punts. L'avaluació inicial es qualificarà de la mateixa manera. Qualificació qualitativa: tindrà com a clau per al diagnòstic la rúbrica corresponent a la unitat. <ul style="list-style-type: none"> • Proves d'avaluació per competències. • Observació directa.

TREBALL COOPERATIU	Projecte de treball cooperatiu de segon trimestre: <i>Arqueòlegs i Percebem</i> . <i>Una obra de teatre sobre invertebrats</i> (pàgina 131).
---------------------------	---

CONTINGUTS TRANSVERSALS	Comprensió lectora. <i>Quines són les societats d'insectes?</i> (pàgina 115); <i>La puça d'aigua</i> (pàgina 129).
	Expressió oral i escrita. <i>Descripció de l'estructura d'una espècie</i> (pàgina 131).
	Comunicació audiovisual. Interpreta imatges, taules i gràfics (pàgines 116, 117, 118, 120, 121, 123, 124 i 125).
	El tractament de les tecnologies de la informació i de la comunicació. Busca informació en Internet i en altres mitjans (pàgines 126 i 129).
	Educació cívica i constitucional. Beneficis que aporten els invertebrats (pàgina 131).

UNITAT 8. Les funcions vitals en els animals

OBJETIUS CURRICULARS

- b) Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.
- d) Enfortir les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb els altres, així com rebutjar la violència, els prejudicis de qualsevol tipus, els comportaments sexistes i resoldre pacíficament els conflictes.
- e) Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per a adquirir, amb sentit crític, nous coneixements. Obtindre una preparació bàsica en el camp de las tecnologies, especialment les de la informació i la comunicació.
- f) Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en diverses disciplines, així com conèixer i aplicar els mètodes per a identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència.
- g) Desenvolupar l'esperit emprenedor i la confiança en si mateix, la participació, el sentit crític, la iniciativa personal i la capacitat per a aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.

PUNT DE PARTIDA DE LA UNITAT

- **Enfocament de la unitat.** Els alumnes han de conèixer les funcions vitals dels animals. Analitzaran i descriuran les diferents fases de la funció de nutrició i del procés digestiu, relacionant entre si les funcions de respiració i de circulació. Sabran explicar en què consisteix l'excreció. Identificaran i sabran explicar la funció de relació, l'aparell locomotor i el sistema nerviós. Coneixeran i explicaran els processos més importants, les parts i el funcionament de l'aparell reproductor, descrivint el procés de fecundació, el desenvolupament embrionari, etc.
- **El que els alumnes ja coneixen.** Els alumnes coneixen els aspectes fonamentals de les funcions vitals en els éssers vius; saben quins processos es fan en cada funció i coneixen els aspectes bàsics relacionats amb la reproducció.
- **Previsió de dificultats.** És possible que hi haja algunes dificultats per a comprendre la relació que hi ha entre les diferents funcions vitals. Cal prevenir-ho amb exemples concrets que reflectisquen la influència de cada funció en les altres.

CONTINGUTS		CRITERIS D'AVUACIÓ CURRICULARS
CONTINGUTS CURRICULARS DE L'ETAPA	CONTINGUTS DE LA UNITAT	
<p>BLOC 1. HABILITATS, DESTRESES I ESTRATÈGIES. METODOLOGIA CIENTÍFICA</p> <ul style="list-style-type: none"> • La metodologia científica. Característiques bàsiques. • L'experimentació en Biologia i Geologia: obtenció i selecció d'informació a partir de la tria i recollida de mostres del medi natural. 	<ul style="list-style-type: none"> • Les funcions vitals en els animals. • La funció de nutrició. El procés digestiu. • La respiració. • La circulació. • L'excreció. • La funció de relació. Els receptors. • Els sistemes de coordinació. • El sistema nerviós. • L'aparell locomotor. • La funció de reproducció. • La fecundació. El desenvolupament embrionari i postembrionari. 	<p>B1-2. Buscar, seleccionar i interpretar la informació de caràcter científic i utilitzar-la per a formar-se una opinió pròpia, expressar-se amb precisió i argumentar sobre problemes relacionats amb el medi natural i la salut.</p>
<p>BLOC 3. LA BIODIVERSITAT AL PLANETA TERRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • La cèl·lula. Característiques bàsiques de la cèl·lula procariota i eucariota, animal i vegetal. • Funcions vitals: nutrició, relació i reproducció. • Sistemes de classificació dels éssers vius. Concepte d'espècies. Nomenclatura binomial. 	<ul style="list-style-type: none"> • Les funcions vitals en els animals. • La funció de nutrició. El procés digestiu. • La respiració. • La circulació. • L'excreció. • La funció de relació. Els receptors. • Els sistemes de coordinació. • El sistema nerviós. • L'aparell locomotor. • La funció de reproducció. • La fecundació. El desenvolupament embrionari i postembrionari. 	<p>B3-2. Descriure les funcions comunes a tots els éssers vius, i diferenciar entre nutrició autòtrofa i heteròtrofa.</p> <p>B3-7. Determinar a partir de l'observació les adaptacions que permeten als animals i a les plantes sobreviure en determinats ecosistemes.</p>

CONTINGUTS		CRITERIS D'AVUACIÓ CURRICULARS
CONTINGUTS CURRICULARS DE L'ETAPA	CONTINGUTS DE LA UNITAT	
<p>BLOC 4. LES PERSONES I LA SALUT. PROMOCIÓ DE LA SALUT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nivells d'organització de la matèria viva. • Organització general del cos humà: cèl·lules, teixits, òrgans, aparells i trastorns. • Nutrició, alimentació i salut. • La funció de relació. Sistema nerviós i sistema endocrí. • La coordinació i el sistema nerviós. Organització i funció. • Les principals alteracions. • L'aparell locomotor. Organització i relacions funcionals entre ossos i músculs. Prevenció de lesions. • La reproducció humana. Anatomia i fisiologia de l'aparell reproductor. Canvis físics i psíquics en l'adolescència. 	<ul style="list-style-type: none"> • Les funcions vitals en els animals. • La funció de nutrició. El procés digestiu. • La respiració. • La circulació. • L'excreció. • La funció de relació. Els receptors. • Els sistemes de coordinació. • El sistema nerviós. • L'aparell locomotor. • La funció de reproducció. • La fecundació. El desenvolupament embrionari i postembrionari 	<p>B4-15. Associar quina fase del procés de nutrició fa cadascun dels aparells implicats en el procés.</p> <p>B4-17. Identificar els components dels aparells digestiu, circulatori, respiratori i excretor i conèixer-ne el funcionament.</p> <p>B4-18. Reconèixer i diferenciar els òrgans dels sentits i les cures de l'oïda i la vista.</p> <p>B4-20. Associar les principals glàndules endocrines amb les hormones que sintetitzen i amb la funció que compleixen.</p>

BLOC 1. HABILITATS, DESTRESES I ESTRATÈGIES. METODOLOGIA CIENTÍFICA

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B1-2. Buscar, seleccionar i interpretar la informació de caràcter científic i utilitzar aquesta informació per a formar-se una opinió pròpia, expressar-se amb precisió i argumentar sobre problemes relacionats amb el medi natural i la salut.	B1-2.1. Busca, selecciona i interpreta la informació de caràcter científic a partir de la utilització de diverses fonts.	<ul style="list-style-type: none"> Busca informació en diferents fonts, la interpreta, la selecciona i l'exposa de manera classificada. 	<p>Pàg. 140 Act. 18</p> <p>Pàg. 141 Act. 22</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p> <p>CD</p> <p>AA</p> <p>CSC</p> <p>IE</p> <p>CEC</p>

BLOC 3. LA BIODIVERSITAT AL PLANETA TERRA

CRITERIS D'AVUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B3-2. Descriure les funcions comunes a tots els éssers vius, i diferencia entre nutrició autòtrofa i heteròtrofa.	B3-2.2. Contrasta el procés de nutrició autòtrofa i nutrició heteròtrofa, i dedueix la relació que hi ha entre els dos tipus de processos.	<ul style="list-style-type: none"> Explica el procés de nutrició heteròtrofa i justifica la necessitat de la digestió en els organismes que fan aquesta funció. 	Pàg. 134 Act. 1 Pàg. 135 Act. 3 i 4	CL CMCT
B3-7. Determinar a partir de l'observació les adaptacions que permeten als animals i a les plantes sobreviure en determinats ecosistemes.	B3-7.2. Relaciona la presència de determinades estructures en els animals i plantes més comunes amb la seua adaptació al medi.	<ul style="list-style-type: none"> Observa i indica a quin tipus d'animals pertanyen determinades estructures; explica per a què serveixen i les relaciona amb el medi en què viuen. 	Pàg. 136 Act. 6 Pàg. 137 Act. 8	CL CMCT

BLOC 4. LES PERSONES I LA SALUT. PROMOCIÓ DE LA SALUT

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B4-15. Associar quina fase del procés de nutrició fa cadascun dels aparells que hi estan implicats.	B4-15.1. Reconeix la funció de cadascun dels aparells i sistemes en les funcions de nutrició.	<ul style="list-style-type: none"> Reconeix la funció de cadascun dels aparells i sistemes en les funcions de nutrició. 	Pàg. 135 Act. 2, 3 i 4 Pàg. 137 Act. 9, 10, 11 i 12	CL CMCT
B4-17. Identificar els components dels aparells digestiu, circulatori, respiratori i excretor i conèixer-ne el funcionament.	B4-17.1. Coneix i explica els components dels aparells digestiu, circulatori, respiratori i excretor i el funcionament que tenen.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica i descriu els components i el funcionament dels aparells digestiu, circulatori, respiratori i excretor. 	Pàg. 139 Act. 14, 15, 16 i 17 Pàg. 148 Act. 34	CL CMCT
B4-18. Reconèixer i diferenciar els òrgans dels sentits i les cures de l'oïda i la vista.	B4-18.1. Especifica la funció de cadascun dels aparells i sistemes implicats en la funció de relació.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica i descriu els components i el funcionament dels aparells i sistemes implicats en la funció de relació. 	Pàg. 141 Act. 19, 20 i 21	CL CMCT
	B4-18.2. Descriu els processos implicats en la funció de relació, i identifica l'òrgan o l'estructura responsable de cada procés.	<ul style="list-style-type: none"> Busca informació sobre els òrgans o estructures implicades en la funció de relació; Identifica i descriu els que en són responsables del funcionament i els processos en què intervenen. 	Pàg. 140 Act. 18 Pàg. 141 Act. 21 Pàg. 142 Act. 23	CL CMCT CD AA CSC
	B4-18.3. Classifica diferents tipus de receptors sensorials i els relaciona amb els òrgans dels sentits on es troben.	<ul style="list-style-type: none"> Coneix, descriu i classifica els òrgans dels sentits i els receptors sensorials que contenen, i els relaciona entre si. 	Pàg. 141 Act. 20	CL CMCT
B4-20. Associar les principals glàndules endocrines, amb les hormones que sintetitzen i la funció que aconsegueixen.	B4-20.1. Enumera les glàndules endocrines i les associa amb les hormones segregades i la funció que tenen.	<ul style="list-style-type: none"> Busca informació sobre les glàndules endocrines i l'exposa amb precisió. 	Pàg. 141 Act. 22	CL CMCT CD

ALTRES ELEMENTS DE LA PROGRAMACIÓ

	MODELS METODOLÒGICS	PRINCIPIS METODOLÒGICS	AGRUPAMENT
<p style="text-align: center;">ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Model discursiu/expositiu. ☒ Model experiencial. ☐ Tallers. ☐ Aprenentatge cooperatiu. ☒ Treball per tasques. ☐ Treball per projectes. ☐ Altres. 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Activitat i experimentació. ☒ Participació. ☐ Motivació. ☒ Personalització. ☐ Inclusió. ☐ Interacció. ☒ Significativitat. ☒ Funcionalitat. ☐ Globalització. ☐ Avaluació formativa. ☐ Altres. 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Tasques individuals. ☒ Agrupament flexible. ☐ Parelles. ☐ Grup reduït. ☐ Grup gran. ☐ Grup interclasse. ☐ Altres.

	PROCEDIMENTS D'AVALUACIÓ	INSTRUMENTS PER A L'AVALUACIÓ	SISTEMA DE QUALIFICACIÓ
RECURSOS PER A L'AVALUACIÓ	☒ Observació directa del treball diari. ☒ Anàlisi i valoració de tasques especialment creades per a l'avaluació. ☒ Valoració quantitativa del progrés individual (qualificacions). ☒ Valoració qualitativa del progrés individual (anotacions i puntualitzacions). ☐ Valoració quantitativa del progrés col·lectiu. ☐ Valoració qualitativa del progrés col·lectiu. ☐ Altres.	☒ Element de diagnòstic: rúbrica de la unitat. ☒ Avaluació de continguts, proves corresponents a la unitat. ☒ Avaluació per competències, proves corresponents a la unitat. ☒ Proves d'avaluació externa. ☒ Altres documents gràfics o textuais. ☐ Debats i intervencions. ☒ Projectes personals o grupals. ☐ Representacions i dramatitzacions. ☐ Elaboracions multimèdia. ☐ Altres.	Qualificació quantitativa: <ul style="list-style-type: none"> • En les proves d'avaluació de continguts, cada activitat es qualificarà amb 1 punt si s'ha resolt correctament. En cas que la resolució no siga errònia, però siga incompleta o falte algun element essencial, es pot valorar amb 0,5 punts. Així, la qualificació màxima de la prova serà de 10 punts. L'avaluació inicial es qualificarà de la mateixa manera. Qualificació qualitativa: tindrà com a clau per al diagnòstic la rúbrica corresponent a la unitat. <ul style="list-style-type: none"> • Proves d'avaluació per competències. • Observació directa.

TREBALL COOPERATIU	Projecte de treball cooperatiu de segon trimestre: <i>Arqueòlegs i Percebem</i> . <i>Un panell explicatiu sobre les funcions vitals en els animals</i> (pàgina 151).
---------------------------	---

CONTINGUTS TRANSVERSALS	Comprensió lectora. <i>Què és el festeig sexual?</i> (pàgina 133); <i>Els mamífers bussejadors</i> (pàgina 149).
	Expressió oral i escrita. Interpreta textos i imatges i n'exposa les conclusions (pàgina 149).
	Comunicació audiovisual. Interpreta imatges, taules i gràfics (pàgines 135, 236, 137, 138 i 139); <i>Les graveres i les aigües subterrànies</i> (pàgina 41).
	El tractament de les tecnologies de la informació i de la comunicació. Busca informació en Internet i en altres mitjans (pàgines 140, 141, 142, 144, 145, 149 i 151).

UNITAT 9. El regne Plantes

OBJETIUS CURRICULARS

- b) Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.
- d) Enfortir les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb els altres, així com rebutjar la violència, els prejudicis de qualsevol tipus, els comportaments sexistes i resoldre pacíficament els conflictes.
- e) Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per a adquirir, amb sentit crític, nous coneixements. Obtindre una preparació bàsica en el camp de las tecnologies, especialment les de la informació i la comunicació.
- f) Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en diverses disciplines, així com conèixer i aplicar els mètodes per a identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència.
- g) Desenvolupar l'esperit emprenedor i la confiança en si mateix, la participació, el sentit crític, la iniciativa personal i la capacitat per a aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.

PUNT DE PARTIDA DE LA UNITAT

- **Enfocament de la unitat.** Els alumnes han de conèixer els aspectes fonamentals del regne de les plantes; sabran quines són les característiques dels principals òrgans vegetals; identificaran i sabran descriure la nutrició en les plantes, la funció de relació i els tipus de reproducció de les plantes.
- **El que els alumnes ja coneixen.** Els alumnes coneixen les funcions dels éssers vius, saben diferenciar-les i alhora les relacionen entre si. Identifiquen les plantes com a éssers vius, coneixen les característiques fonamentals de les plantes, i saben diferenciar-les de les de les animals per les seues característiques.
- **Previsió de dificultats.** És possible que hi haja algunes dificultats perquè els alumnes relacionen la llum amb el creixement de les plantes. Cal previndre-ho fent experiments i observacions pràctiques en què la quantitat de llum siga una variable per a controlar en els diferents casos.

Suggeriment de TEMPORITZACIÓ: 2a, 3a i 4a setmanes de març.

NOTA. La temporització d'aquesta unitat i de les següents pot variar d'acord amb les dates de Setmana Santa.

CONTINGUTS		CRITERIS D'AVUACIÓ CURRICULARS
CONTINGUTS CURRICULARS DE L'ETAPA	CONTINGUTS DE LA UNITAT	
<p>BLOC 1. HABILITATS, DESTRESES I ESTRATÈGIES. METODOLOGIA CIENTIFICA</p> <ul style="list-style-type: none"> • La metodologia científica. Característiques bàsiques. • L'experimentació en Biologia i geologia: obtenció i selecció d'informació a partir de la tria i recollida de mostres del medi natural. 	<ul style="list-style-type: none"> • El regne Plantes. • Els òrgans vegetals. • La nutrició en les plantes. • La funció de relació en les plantes. • La reproducció de les plantes. • Reproducció sexual de plantes amb llavors. 	<p>B1-1. Utilitzar adequadament el vocabulari científic en un context precís i adequat al nivell.</p> <p>B1-2. Buscar, seleccionar i interpretar la informació de caràcter científic i utilitzar-la per a formar-se una opinió pròpia, expressar-se amb precisió i argumentar sobre problemes relacionats amb el medi natural i la salut.</p>
<p>BLOC 3. LA BIODIVERSITAT AL PLANETA TERRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • La cèl·lula. Característiques bàsiques de la cèl·lula procariota i eucariota, animal i vegetal. • Funcions vitals: nutrició, relació i reproducció. 	<ul style="list-style-type: none"> • El regne Plantes. • Els òrgans vegetals. • La nutrició en les plantes. • La funció de relació en les plantes. • La reproducció de les plantes. • Reproducció sexual de plantes amb llavors 	<p>B3-4. Categoritzar els criteris que serveixen per a classificar els éssers vius i identificar els principals models taxonòmics al qual pertanyen els animals i plantes més comuns.</p> <p>B3-8. Utilitzar claus dicotòmiques o altres mitjans per a la identificació i classificació d'animals i plantes.</p>

BLOC 1. HABILITATS, DESTRESES I ESTRATÈGIES. METODOLOGIA CIENTÍFICA

CRITERIS D'AVUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B1-1. Utilitzar adequadament el vocabulari científic en un context precís i adequat al nivell.	B1-1.1. Identifica els termes més freqüents del vocabulari científic, expressant-se de manera correcta tant oralment com per escrit.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica i descriu els termes del vocabulari científic, relacionats amb el tema. 	Pàg. 163 Act. 14 i 16	CL CMCT
B1-2. Buscar, seleccionar i interpretar la informació de caràcter científic i utilitzar aquesta informació per a formar-se una opinió pròpia, expressar-se amb precisió i argumentar sobre problemes relacionats amb el medi natural i la salut.	B1-2.1. Busca, selecciona i interpreta la informació de caràcter científic a partir de la utilització de diverses fonts.	<ul style="list-style-type: none"> Busca informació en diferents fonts, la interpreta, la selecciona i l'exposa de manera classificada. Busca informació i fa treballs senzills d'investigació sobre plantes. Exposa els treballs amb precisió i coherència, i explica les conclusions de les seues investigacions. 	Pàg. 157 Act. 5 Pàg. 163 Act. 15 Pàg. 167 Act. 30, 31 i 32	CL CMCT CD AA CSC
	B1-2.2. Transmet la informació seleccionada de manera precisa utilitzant diversos suports.	<ul style="list-style-type: none"> Interpreta la informació i en transmet les conclusions de manera precisa. 	Pàg. 156 Act. 4 Pàg. 161 Act. 10, 11, 12 i 13 Pàg. 165 Act. 18	CL CMCT CD AA CSC

BLOC 3. LA BIODIVERSITAT AL PLANETA TERRA

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B3-4. Categoritzar els criteris que serveixen per a classificar els éssers vius i identificar els principals models taxonòmics al qual pertanyen els animals i plantes més comuns..	B3-4.1. Identifica i reconeix exemplars característics de cadascun d'aquests grups, destacant-ne la importància biològica.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica i classifica els organismes i indica quins passos ha seguit per a fer-ho, i n'assenyala les semblances i les diferències. 	Pàg. 155 Act. 1, 2 i 3	CL CMCT
B3-8. Utilitzar claus dicotòmiques o altres mitjans per a la identificació i classificació d'animals i plantes.	B3-8.1. Classifica animals i plantes a partir de claus d'identificació.	<ul style="list-style-type: none"> Utilitza claus d'identificació per a classificar plantes d'acord amb l'absència o la presència de cada característica. 	Pàg. 164 Act. 17	CL CMCT

ALTRES ELEMENTS DE LA PROGRAMACIÓ

	MODELS METODOLÒGICS	PRINCIPIS METODOLÒGICS	AGRUPAMENT
<p style="text-align: center;">ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Model discursiu/expositiu. ☒ Model experiencial. ☐ Tallers. ☐ Aprenentatge cooperatiu. ☒ Treball per tasques. ☐ Treball per projectes. ☐ Altres. 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Activitat i experimentació. ☒ Participació. ☐ Motivació. ☒ Personalització. ☐ Inclusió. ☐ Interacció. ☒ Significativitat. ☒ Funcionalitat. ☐ Globalització. ☐ Avaluació formativa. ☐ Altres. 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Tasques individuals. ☒ Agrupament flexible. ☐ Parelles. ☐ Grup reduït. ☐ Grup gran. ☐ Grup interclasse. ☐ Altres.

	PROCEDIMENTS D'AVAUACIÓ	INSTRUMENTS PER A L'AVAUACIÓ	SISTEMA DE QUALIFICACIÓ
RECURSOS PER A L'AVAUACIÓ	☒ Observació directa del treball diari. ☒ Anàlisi i valoració de tasques especialment creades per a l'avaluació. ☒ Valoració quantitativa del progrés individual (qualificacions). ☒ Valoració qualitativa del progrés individual (anotacions i puntualitzacions). ☐ Valoració quantitativa del progrés col·lectiu. ☐ Valoració qualitativa del progrés col·lectiu. ☐ Altres.	☒ Element de diagnòstic: rúbrica de la unitat. ☒ Avaluació de continguts, proves corresponents a la unitat. ☒ Avaluació per competències, proves corresponents a la unitat. ☒ Proves d'avaluació externa. ☒ Altres documents gràfics o textuais. ☐ Debats i intervencions. ☒ Projectes personals o grupals. ☐ Representacions i dramatitzacions. ☐ Elaboracions multimèdia. ☐ Altres.	Qualificació quantitativa: <ul style="list-style-type: none"> • En les proves d'avaluació de continguts, cada activitat es qualificarà amb 1 punt si s'ha resolt correctament. En cas que la resolució no siga errònia, però siga incompleta o falte algun element essencial, es pot valorar amb 0,5 punts. Així, la qualificació màxima de la prova serà de 10 punts. L'avaluació inicial es qualificarà de la mateixa manera. Qualificació qualitativa: tindrà com a clau per al diagnòstic la rúbrica corresponent a la unitat. <ul style="list-style-type: none"> • Proves d'avaluació per competències. • Observació directa.
TREBALL COOPERATIU	Projecte de treball cooperatiu de tercer trimestre: <i>Herois i Projectem</i> . <i>Un vídeo sobre les plantes</i> (pàgina 169).		

CONTINGUTS TRANSVERSALS	Comprensió lectora. <i>Què són les fruites híbrides?</i> (pàgina 153); <i>Els anells dels arbres</i> (pàgina 167).
	Expressió oral i escrita. <i>Els anells dels arbres</i> (pàgina 167).
	Comunicació audiovisual. Interpreta imatges, taules i gràfics (pàgines 156, 157, 158, 159, 163, 164 i 165); <i>Les graveres i les aigües subterrànies</i> (pàgina 41).
	El tractament de les tecnologies de la informació i de la comunicació. Busca informació en Internet i en altres mitjans (pàgines 163 i 167).
	Actitud emprenedora. <i>Las graveres</i> (pàgina 41).
	Educació cívica i constitucional. <i>Un vídeo sobre les plantes</i> (pàgina 169).
	Valors personals. L'activitat humana sobre el medi ambient (pàgina 169).

UNITAT 10. Els regnes Fongs, Protoctists i Moneres

OBJETIUS CURRICULARS

- b) Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.
- d) Enfortir les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb els altres, així com rebutjar la violència, els prejudicis de qualsevol tipus, els comportaments sexistes i resoldre pacíficament els conflictes.
- e) Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per a adquirir, amb sentit crític, nous coneixements. Obtindre una preparació bàsica en el camp de las tecnologies, especialment les de la informació i la comunicació.
- f) Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en diverses disciplines, així com conèixer i aplicar els mètodes per a identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència.
- g) Desenvolupar l'esperit emprenedor i la confiança en si mateix, la participació, el sentit crític, la iniciativa personal i la capacitat per a aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.

PUNT DE PARTIDA DE LA UNITAT

- **Enfocament de la unitat.** Els alumnes han de conèixer les característiques pròpies del regne dels fongs, i han de destacar el paper dels fongs en la biosfera; sabran com són els protozous i coneixeran les característiques del regne dels protoctists, així com la influència que tenen en la biosfera; analitzaran els principals aspectes del regne de les moneres i coneixeran la importància dels bacteris per als éssers vius.
- **El que els alumnes ja coneixen.** Els alumnes coneixen les característiques que fan que a un ésser se'l considere un ésser viu. Saben que existeixen els fongs i els bacteris i coneixen alguns dels seus efectes en la vida quotidiana.
- **Previsió de dificultats.** És possible que hi haja algunes dificultats perquè els alumnes compreguen les diferències entre les influències positives i negatives que exerceixen alguns fongs i bacteris en la vida humana. Cal previndre-ho mitjançant exemples de la vida quotidiana i amb el visionat de documentals sobre bacteris i sobre fongs.

CONTINGUTS		CRITERIS D'AVUACIÓ CURRICULARS
CONTINGUTS CURRICULARS DE L'ETAPA	CONTINGUTS DE LA UNITAT	
<p>BLOC 1. HABILITATS, DESTRESES I ESTRATÈGIES. METODOLOGIA CIENTÍFICA</p> <ul style="list-style-type: none"> • La metodologia científica. Característiques bàsiques. • L'experimentació en Biologia i Geologia: l'obtenció i la selecció d'informació a partir de la tria i la recollida de mostres del medi natural. 	<ul style="list-style-type: none"> • El regne Fongs. • El paper dels fongs en la biosfera. • El regne Protoctists. Els protozous. • Les algues. • El paper dels protoctists en la biosfera. • El regne Moneres. • La importància dels bacteris. 	<p>B1-1. Utilitzar adequadament el vocabulari científic en un context precís i adequat al nivell.</p> <p>B1-2. Buscar, seleccionar i interpretar la informació de caràcter científic i utilitzar-la per a formar-se una opinió pròpia, expressar-se amb precisió i argumentar sobre problemes relacionats amb el medi natural i la salut.</p>
<p>BLOC 3. LA BIODIVERSITAT AL PLANETA TERRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regnes dels Éssers Vius. Moneres, Protoctists, Fongs, Metàfits i Metazous. 	<ul style="list-style-type: none"> • El regne Fongs. • El paper dels fongs en la biosfera. • El regne Protoctists. Els protozous. • Les algues. • El paper dels protoctists en la biosfera. • El regne Moneres. • La importància dels bacteris. 	<p>B3-1. Reconèixer que els éssers vius estan constituïts per cèl·lules i determinar les característiques que els diferencien de la matèria inerta.</p> <p>B3-2. Descriure les funcions comunes a tots els éssers vius, i diferenciar entre nutrició autòtrofa i heteròtrofa.</p> <p>B3-5. Descriure les característiques generals dels grans grups taxonòmics i explicar-ne la importància en el conjunt dels éssers vius.</p> <p>B3-7. Determinar a partir de l'observació les adaptacions que permeten als animals i a les plantes sobreviure en determinats ecosistemes.</p> <p>B3-9. Conèixer les funcions vitals de les plantes i reconèixer la importància que tenen per a la vida.</p>

BLOC 1. HABILITATS, DESTRESES I ESTRATÈGIES. METODOLOGIA CIENTÍFICA

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B1-1. Utilitzar adequadament el vocabulari científic en un context precís i adequat al nivell.	B1-1.1. Identifica els termes més freqüents del vocabulari científic, expressant-se de manera correcta tant oralment com per escrit.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica i descriu els termes del vocabulari científic, relacionats amb el tema. 	<p>Pàg. 173 Act. 2 i 4</p> <p>Pàg. 177 Act. 12</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p>
B1-2. Buscar, seleccionar i interpretar la informació de caràcter científic i utilitzar-la per a formar-se una opinió pròpia, expressar-se amb precisió i argumentar sobre problemes relacionats amb el medi natural i la salut.	B1-2.1. Busca, selecciona i interpreta la informació de caràcter científic a partir de la utilització de diverses fonts.	<ul style="list-style-type: none"> Busca informació en diferents fonts, la interpreta, la selecciona i l'exposa de manera classificada. Busca informació i fa treballs senzills d'investigació sobre el tema. Exposa els treballs amb precisió i coherència, i explica les conclusions de les seues investigacions. 	<p>Pàg. 175 Act. 6, 7, 8, 9 i 10</p> <p>Pàg. 185 Act. 33</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p> <p>CD</p> <p>AA</p> <p>CSC</p> <p>IE</p>
	B1-2.3. Utilitza la informació de caràcter científic per a formar-se una opinió pròpia i argumentar sobre problemes relacionats.	<ul style="list-style-type: none"> Interpreta la informació, la relaciona amb els coneixements previs, es forma una opinió al respecte i argumenta sobre problemes relacionats, exposant-los amb precisió. 	<p>Pàg. 173 Act. 1, 3 i 5</p> <p>Pàg. 175 Act. 10</p> <p>Pàg. 177 Act. 13 i 14</p> <p>Pàg. 183 Act. 28</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p> <p>AA</p>

BLOC 3. LA BIODIVERSITAT AL PLANETA TIERRA

CRITERIS D'AVUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B3-1. Reconèixer que els éssers vius estan constituïts per cèl·lules i determinar les característiques que els diferencien de la matèria inerta.	B3-1.2. Estableix comparativament les analogies i diferències entre cèl·lula procariota i eucariota, i entre cèl·lula animal i vegetal.	<ul style="list-style-type: none"> • Descric les analogies i les diferències entre diferents tipus de cèl·lules, i n'indica la forma i l'estructura. 	<p>Pàg. 173 Act. 1</p> <p>Pàg. 177 Act. 12 i 13</p> <p>Pàg. 178 Act. 15</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p>
B3-2. Descriure les funcions comunes a tots els éssers vius, i diferenciar entre nutrició autòtrofa i heteròtrofa.	B3-2.1. Comprén i diferencia la importància de cada funció per al manteniment de la vida.	<ul style="list-style-type: none"> • Explica les diferències entre bolets i fongs, i assenjala la funció de cadascun. 	<p>Pàg. 173 Act. 4</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p>
B3-5. Descriure les característiques generals dels grans grups taxonòmics i explicar-ne la importància en el conjunt dels éssers vius.	B3-5.1. Discrimina les característiques generals i singulars de cada grup taxonòmic.	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica i descriu els grups taxonòmics, i diferencia les característiques de cadascun. 	<p>Pàg. 182 Act. 24</p> <p>Pàg. 179 Act. 16</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p> <p>AA</p>
B3-7. Determinar a partir de l'observació les adaptacions que permeten als animals i a les plantes sobreviure en determinats ecosistemes.	B3-7.2. Relaciona la presència de determinades estructures en els animals i plantes més comuns amb l'adaptació al medi corresponent.	<ul style="list-style-type: none"> • Observa i indica a quin tipus d'éssers pertanyen determinades estructures; explica per a què serveixen i les relaciona amb el medi en què viuen. 	<p>Pàg. 176 Act. 11</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p> <p>AA</p> <p>CSC</p> <p>IE</p>
B3-9. Conèixer les funcions vitals de les plantes i reconèixer la importància que tenen per a la vida.	B3-9.1. Detalla el procés de la nutrició autòtrofa relacionant-lo amb la importància que té per al conjunt de tots els éssers vius.	<ul style="list-style-type: none"> • Explica quins són els principals tipus de nutrició, relacionant-los amb la importància que tenen per al conjunt de tots els éssers vius. 	<p>Pàg. 175 Act. 8</p> <p>Pàg. 181 Act. 19 i 20</p> <p>Pàg. 183 Act. 27</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p> <p>AA</p> <p>CSC</p> <p>IE</p>

ALTRES ELEMENTS DE LA PROGRAMACIÓ

	MODELS METODOLÒGICS	PRINCIPIS METODOLÒGICS	AGRUPAMENT
<p style="text-align: center;">ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Model discursiu/expositiu. ☒ Model experiencial. ☐ Tallers. ☐ Aprenentatge cooperatiu. ☒ Treball per tasques. ☐ Treball per projectes. ☐ Altres. 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Activitat i experimentació. ☒ Participació. ☐ Motivació. ☒ Personalització. ☐ Inclusió. ☐ Interacció. ☒ Significativitat. ☒ Funcionalitat. ☐ Globalització. ☐ Avaluació formativa. ☐ Altres. 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Tasques individuals. ☒ Agrupament flexible. ☐ Parelles. ☐ Grup reduït. ☐ Grup gran. ☐ Grup interclasse. ☐ Altres.

	PROCEDIMENTS D'AVAUACIÓ	INSTRUMENTS PER A L'AVAUACIÓ	SISTEMA DE QUALIFICACIÓ
RECURSOS PER A L'AVAUACIÓ	☒ Observació directa del treball diari. ☒ Anàlisi i valoració de tasques especialment creades per a l'avaluació. ☒ Valoració quantitativa del progrés individual (qualificacions). ☒ Valoració qualitativa del progrés individual (anotacions i puntualitzacions). ☐ Valoració quantitativa del progrés col·lectiu. ☐ Valoració qualitativa del progrés col·lectiu. ☐ Altres.	☒ Element de diagnòstic: rúbrica de la unitat. ☒ Avaluació de continguts, proves corresponents a la unitat. ☒ Avaluació per competències, proves corresponents a la unitat. ☒ Proves d'avaluació externa. ☒ Altres documents gràfics o textuais. ☐ Debats i intervencions. ☒ Projectes personals o grupals. ☐ Representacions i dramatitzacions. ☐ Elaboracions multimèdia. ☐ Altres.	Qualificació quantitativa: <ul style="list-style-type: none"> • En les proves d'avaluació de continguts, cada activitat es qualificarà amb 1 punt si s'ha resolt correctament. En cas que la resolució no siga errònia, però siga incompleta o falte algun element essencial, es pot valorar amb 0,5 punts. Així, la qualificació màxima de la prova serà de 10 punts. L'avaluació inicial es qualificarà de la mateixa manera. Qualificació qualitativa: tindrà com a clau per al diagnòstic la rúbrica corresponent a la unitat. <ul style="list-style-type: none"> • Proves d'avaluació per competències. • Observació directa.
TREBALL COOPERATIU	Projecte de treball cooperatiu de tercer trimestre: <i>Herois i Projectem</i> . <i>Un còmic sobre «les bestioles de l'aigua»</i> (pàgina 189).		

CONTINGUTS TRANSVERSALS	Comprensió lectora. <i>Com s'obté combustible de les algues?</i> (pàgina 171); <i>Els bacteris simbiòtics humans</i> (pàgina 187).
	Expressió oral i escrita. <i>Els bacteris simbiòtics humans</i> (pàgina 187); precaucions amb l'ús d'aigua de fonts com a aigua potable (pàgina 189).
	Comunicació audiovisual. Interpreta imatges, taules i gràfics (pàgines 172, 173, 176, 181 i 182).
	El tractament de les tecnologies de la informació i de la comunicació. Busca informació en Internet i en altres mitjans (pàgines 173, 175, 185, 187 i 189).
	Actitud emprenedora. Mesures que cal seguir en la vida diària per a evitar al·lèrgies, intoxicacions i infeccions per fongs (pàgina 175); Prevenció de malalties (pàgina 185).
	Educació cívica i constitucional. La salut i la prevenció de riscos de malalties (pàgina 175); Fer iogurt a casa (pàgina 184); L'escassedat d'aigua potable (pàgina 189).
	Valors personals. Prevenció de malalties (pàgines 175 i 185).

UNITAT 11. El relleu i els processos geològics externs

OBJETIUS CURRICULARS

- b) Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.
- d) Enfortir les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb els altres, així com rebutjar la violència, els prejudicis de qualsevol tipus, els comportaments sexistes i resoldre pacíficament els conflictes.
- e) Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per a adquirir, amb sentit crític, nous coneixements. Obtindre una preparació bàsica en el camp de las tecnologies, especialment les de la informació i la comunicació.
- f) Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en diverses disciplines, així com conèixer i aplicar els mètodes per a identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència..
- g) Desenvolupar l'esperit emprenedor i la confiança en si mateix, la participació, el sentit crític, la iniciativa personal i la capacitat per a aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.

PUNT DE PARTIDA DE LA UNITAT

- **Enfocament de la unitat.** Els alumnes han de conèixer els agents geològics i els factors que influeixen en el relleu terrestre. Estudiaran la meteorització; i l'erosió, el transport i la sedimentació. Els alumnes han de saber les formes de modelatge que produeixen els agents eòlic i glacià i han d'explicar les característiques i formes de modelatge de les aigües de torrents i els rius, i la importància de les aigües subterrànies, així com les formes de sedimentació marina. Finalment, coneixeran els efectes geològics que produeixen els éssers vius i l'acció geològica de l'ésser humà.
- **El que els alumnes ja coneixen.** Els alumnes coneixen els agents geològics i els factors que influeixen en el relleu terrestre; també coneixen les aigües superficials i subterrànies i el mar.
- **Previsió de dificultats.** És possible que hi haja algunes dificultats per a diferenciar els efectes geològics de les accions dels éssers vius i de l'ésser humà.

CONTINGUTS		CRITERIS D'AVUACIÓ CURRICULARS
CONTINGUTS CURRICULARS DE L'ETAPA	CONTINGUTS DE LA UNITAT	
<p>BLOC 1. HABILITATS, DESTRESES I ESTRATÈGIES. METODOLOGIA CIENTÍFICA</p> <ul style="list-style-type: none"> • La metodologia científica. Característiques bàsiques. • L'experimentació en Biologia i Geologia: l'obtenció i la selecció d'informació a partir de la tria i recollida de mostres del medi natural. 	<ul style="list-style-type: none"> • Recerca, selecció i interpretació d'informació de caràcter científic a partir de la utilització de diverses fonts. • Exposició de la informació seleccionada de manera precisa utilitzant diversos suports. • Utilització de la informació de caràcter científic. • Argumentació de la informació sobre problemes relacionats amb el tema de la unitat. 	<p>B1-2. Buscar, seleccionar i interpretar la informació de caràcter científic i utilitzar-la per a formar-se una opinió pròpia, expressar-se amb precisió i argumentar sobre problemes relacionats amb el medi natural i la salut.</p>

CONTINGUTS		CRITERIS D'AVUACIÓ CURRICULARS
CONTINGUTS CURRICULARS DE L'ETAPA	CONTINGUTS DE LA UNITAT	
<p>BLOC 5. EL RELLEU TERRESTRE I LA SEUA EVOLUCIÓ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Factors que condicionen el relleu terrestre. El modelatge del relleu. Els agents geològics externs i els processos de meteorització, erosió, transport i sedimentació. • Les aigües superficials i el modelatge del relleu. Formes característiques. Les aigües subterrànies, la seua circulació i explotació. Acció geològica del mar. • Acció geològica del vent. Acció geològica dels glaciars. Formes d'erosió i depòsit que originen. • Acció geològica dels éssers vius. L'espècie humana com a agent geològic. 	<ul style="list-style-type: none"> • El relleu i els agents geològics. • El motor dels agents geològics. • Factors que influeixen en el relleu terrestre: la influència del clima i de les roques en les formes de relleu. • La meteorització: la regolita o el detritus. • Erosió, transport i sedimentació. • El vent. • Els glaciars. • Les aigües superficials i les aigües subterrànies. • El mar. • L'acció geològica dels éssers vius. • L'acció geològica de l'ésser humà. 	<p>B5-1. Identificar algunes de les causes que fan que el relleu diferisca d'uns llocs a uns altres.</p> <p>B5-2. Relacionar els processos geològics externs amb l'energia que els activa i diferenciar-los dels processos interns.</p> <p>B5-3. Analitzar i predir l'acció de les aigües superficials i identificar les formes d'erosió i depòsits més característiques.</p> <p>B5-4. Valorar la importància de les aigües subterrànies, justificar-ne la dinàmica i la relació amb les aigües superficials.</p> <p>B5-5. Analitzar la dinàmica marina i la influència que té en el modelatge litoral.</p> <p>B5-6. Relacionar l'acció eòlica amb les condicions que la fan possible i identificar algunes formes resultants.</p> <p>B5-7. Analitzar l'acció geològica dels glaciars i justificar les característiques de les formes d'erosió i depòsit resultants.</p> <p>B5-9. Reconèixer l'activitat geològica dels éssers vius i valorar la importància de l'espècie humana com a agent geològic extern.</p>

CONTINGUTS		CRITERIS D'AVUACIÓ CURRICULARS
CONTINGUTS CURRICULARS DE L'ETAPA	CONTINGUTS DE LA UNITAT	
BLOC 7. PROJECTE D'INVESTIGACIÓ <ul style="list-style-type: none"> Projecte d'investigació en equip. 	<ul style="list-style-type: none"> Realització d'un panell explicatiu sobre un paisatge. Utilització de fonts d'informació variada. Exposició del projecte d'investigació que s'ha fet. 	B7-3. Utilitzar fonts d'informació variada, discriminar i decidir sobre les fonts i els mètodes que se n'empren en l'obtenció. B7-5. Exposar i defensar en públic el projecte d'investigació que s'ha fet.

BLOC 1. HABILITATS, DESTRESES I ESTRATÈGIES. METODOLOGIA CIENTÍFICA

CRITERIS D'AVUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B1-2. Buscar, seleccionar i interpretar la informació de caràcter científic i utilitzar aquesta informació per a formar-se una opinió pròpia, expressar-se amb precisió i argumentar sobre problemes relacionats amb el medi natural i la salut.	B1-2.1. Busca, selecciona i interpreta la informació de caràcter científic a partir de la utilització de diverses fonts.	<ul style="list-style-type: none"> Busca informació en diferents fonts, la interpreta, la selecciona i l'exposa de manera ordenada. 	<p>Pàg. 195 Act. 10, 11 i 12</p> <p>Pàg. 209 Act. 44, 45, 46, 47 i 48</p> <p>Pàg. 210 Act. 49</p> <p>Pàg. 211 Act. 50, 51 i 52</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p>

BLOC 5. EL RELLEU TERRESTRE I LA SEUA EVOLUCIÓ

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B5-1. Identificar algunes de les causes que fan que el relleu diferisca d'uns llocs a uns altres.	B5-1.1. Identifica la influència del clima i de les característiques de les roques que condicionen i influeixen en els diferents tipus de relleu.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica la influència del clima en els diferents tipus de relleu. 	<p>Pàg. 194 Act. 7, 8 i 9</p> <p>Pàg. 195 Act. 13</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p>
B5-2. Relacionar els processos geològics externs amb l'energia que els activa i diferenciar-los dels processos interns.	B5-2.2. Diferencia els processos de meteorització, erosió, transport i sedimentació i els efectes que té en el relleu.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica els efectes en el relleu dels processos de meteorització, erosió, transport i sedimentació. 	<p>Pàg. 196 Act. 14</p> <p>Pàg. 197 Act. 15</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p>
B5-3. Analitzar i predir l'acció de les aigües superficials i identificar les formes d'erosió i depòsits més característiques.	B5-3.1. Analitza l'activitat d'erosió, transport i sedimentació produïda per les aigües superficials i en reconeix algun dels efectes en el relleu.	<ul style="list-style-type: none"> Analitza l'activitat d'erosió, transport i sedimentació produïda per les aigües superficials. 	<p>Pàg. 200 Act. 18</p> <p>Pàg. 201 Act. 19 i 20</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p> <p>IE</p>
B5-4. Valorar la importància de les aigües subterrànies, justificar-ne la dinàmica i la relació amb les aigües superficials.	B5-4.1. Valora la importància de les aigües subterrànies i els riscos de la seua sobreexplotació.	<ul style="list-style-type: none"> Reconeix la importància de les aigües subterrànies. 	<p>Pàg. 203 Act. 21 i 22</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p>
B5-5. Analitzar la dinàmica marina i la influència que té en el modelatge litoral.	B5-5.1. Relaciona el moviment de l'aigua del mar amb l'erosió, el transport i la sedimentació al litoral, i identifica algunes formes resultants característiques.	<ul style="list-style-type: none"> Relaciona els moviments de l'aigua del mar amb l'erosió, el transport i la sedimentació al litoral, i n'identifica els efectes. 	<p>Pàg. 204 Act. 23</p> <p>Pàg. 205 Act. 24</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p> <p>AA</p>
B5-6. Relacionar l'acció eòlica amb les condicions que la fan possible i identificar algunes formes resultants.	B5-6.1. Associa l'activitat eòlica amb els ambients en què aquesta activitat geològica pot ser rellevant.	<ul style="list-style-type: none"> Describeix les formes de modelatge que produeixen els agents eòlics. 	<p>Pàg. 198 Act. 16</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p>

BLOC 5. EL RELLEU TERRESTRE I LA SEUA EVOLUCIÓ (CONTINUACIÓ)

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B5-7. Analitzar l'acció geològica dels glaciers i justificar les característiques de les formes d'erosió i depòsit resultants.	B5-7.1. Analitza la dinàmica glaciària i n'identifica els efectes sobre el relleu.	<ul style="list-style-type: none"> • Descriu les formes de modelatge que produeixen els agents glaciers. 	Pàg. 199 Act. 17	CL CMCT
B5-9. Reconèixer l'activitat geològica dels éssers vius i valorar la importància de l'espècie humana com a agent geològic extern.	B5-9.1. Identifica la intervenció d'éssers vius en processos de meteorització, erosió i sedimentació.	<ul style="list-style-type: none"> • Reconeix la intervenció d'éssers vius en processos de meteorització, erosió i sedimentació. 	Pàg. 206 Act. 25 i 26	CL CMCT CSC
	B5-9.2. Valora la importància d'activitats humanes en la transformació de la superfície terrestre.	<ul style="list-style-type: none"> • Valora la importància d'activitats humanes en la transformació de la superfície terrestre. 	Pàg. 207 Act. 27	CL AA IE CSC

BLOC 7. PROJECTE D'INVESTIGACIÓ

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B7-3. Utilitzar fonts d'informació variada, discriminar i decidir les fonts i els mètodes que se n'empren en l'obtenció.	B7-3.1. Utilitza diferents fonts d'informació, amb el suport de les TIC, per a l'elaboració i presentació de les seues investigacions.	<ul style="list-style-type: none"> Utilitza les TIC per a elaborar la informació i presentar els resultats del seu aprenentatge i de les investigacions. 	Pàg. 209 Act. 44	CL CMCT CD AA
B7-5. Exposar i defensar en públic el projecte d'investigació que s'ha fet.	B7-5.1. Dissenya treballs senzills d'investigació sobre animals i/o plantes, els ecosistemes del seu entorn o l'alimentació i la nutrició humana per a la seua presentació i defensa a l'aula.	<ul style="list-style-type: none"> Fa un treball d'investigació senzill sobre els Punts d'Interés Geològic. 	Pàg. 211 Treball cooperatiu	CL CMCT CD AA CSC

ALTRES ELEMENTS DE LA PROGRAMACIÓ

	MODELS METODOLÒGICS	PRINCIPIS METODOLÒGICS	AGRUPAMENT
<p style="text-align: center;">ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Model discursiu/expositiu. ☒ Model experiencial. ☐ Tallers. ☐ Aprenentatge cooperatiu. ☒ Treball per tasques. ☐ Treball per projectes. ☐ Altres. 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Activitat i experimentació. ☒ Participació. ☐ Motivació. ☒ Personalització. ☐ Inclusió. ☐ Interacció. ☒ Significativitat. ☒ Funcionalitat. ☐ Globalització. ☐ Avaluació formativa. ☐ Altres. 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Tasques individuals. ☒ Agrupament flexible. ☐ Parelles. ☐ Grup reduït. ☐ Grup gran. ☐ Grup interclasse. ☐ Altres.

	PROCEDIMENTS D'AVALUACIÓ	INSTRUMENTS PER A L'AVALUACIÓ	SISTEMA DE QUALIFICACIÓ
RECURSOS PER A L'AVALUACIÓ	☒ Observació directa del treball diari. ☒ Anàlisi i valoració de tasques especialment creades per a l'avaluació. ☒ Valoració quantitativa del progrés individual (qualificacions). ☒ Valoració qualitativa del progrés individual (anotacions i puntualitzacions). ☐ Valoració quantitativa del progrés col·lectiu. ☐ Valoració qualitativa del progrés col·lectiu. ☐ Altres.	☒ Element de diagnòstic: rúbrica de la unitat. ☒ Avaluació de continguts, proves corresponents a la unitat. ☒ Avaluació per competències, proves corresponents a la unitat. ☒ Proves d'avaluació externa. ☒ Altres documents gràfics o textuais. ☐ Debats i intervencions. ☒ Projectes personals o grupals. ☐ Representacions i dramatitzacions. ☐ Elaboracions multimèdia. ☐ Altres.	Qualificació quantitativa: <ul style="list-style-type: none"> • En les proves d'avaluació de continguts, cada activitat es qualificarà amb 1 punt si s'ha resolt correctament. En cas que la resolució no siga errònia, però siga incompleta o falte algun element essencial, es pot valorar amb 0,5 punts. Així, la qualificació màxima de la prova serà de 10 punts. L'avaluació inicial es qualificarà de la mateixa manera. Qualificació qualitativa: tindrà com a clau per al diagnòstic la rúbrica corresponent a la unitat. <ul style="list-style-type: none"> • Proves d'avaluació per competències. • Observació directa.

TREBALL COOPERATIU	Projecte de treball cooperatiu de tercer trimestre: <i>Herois i Projectem</i> . <i>Panell explicatiu d'un paisatge</i> (pàgina 211).
---------------------------	---

CONTINGUTS TRANSVERSALS	Comprensió lectora. <i>Com s'ha format aquest paisatge?</i> (pàgina 191); <i>El risc d'una crescuda torrencial</i> (pàgina 209).
	Expressió oral i escrita. <i>El risc de una crescuda torrencial</i> (pàgina 209).
	Comunicació audiovisual. Interpreta imatges, taules i gràfics (pàgines 193, 194, 195, 197, 198, 200 i 204).
	El tractament de les tecnologies de la informació i de la comunicació. Buscar informació sobre la zona de Biescas (pàgina 209).
	Actitud emprenedora. Anàlisi científic (pàgina 209); identificar formes de modelatge (pàgina 210).
Educació cívica i constitucional. La conservació del patrimoni geològic (pàgina 211).	

UNITAT 12. Els processos geològics interns

OBJETIUS CURRICULARS

- b) Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.
- d) Enfortir les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb els altres, així com rebutjar la violència, els prejudicis de qualsevol tipus, els comportaments sexistes i resoldre pacíficament els conflictes.
- e) Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per a adquirir, amb sentit crític, nous coneixements. Obtindre una preparació bàsica en el camp de las tecnologies, especialment les de la informació i la comunicació.
- f) Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en diverses disciplines, així com conèixer i aplicar els mètodes per a identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència.
- g) Desenvolupar l'esperit emprenedor i la confiança en si mateix, la participació, el sentit crític, la iniciativa personal i la capacitat per a aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.

PUNT DE PARTIDA DE LA UNITAT

- **Enfocament de la unitat.** Els alumnes han de conèixer com és l'energia interna de la Terra, com es crea i es destrueix el relleu. Han de saber com és la litosfera i les plaques litosfèriques. També cal que coneguen el vulcanisme, els terratrèmols i els fenòmens associats al moviment de les plaques. Aplicaran els aprenentatges de la unitat interpretant un sismograma i fent una predicció sísmica.
- **El que els alumnes ja coneixen.** Els alumnes coneixen algunes dades sobre l'estructura interna de la Terra, saben quines són les capes que formen la Terra, els productes que expulsen els volcans i com es produeix un terratrèmol.
- **Previsió de dificultats.** És possible que hi haja algunes dificultats perquè els alumnes interpreten un sismograma i facen una predicció sísmica.

CONTINGUTS		CRITERIS D'AVUACIÓ CURRICULARS
CONTINGUTS CURRICULARS DE L'ETAPA	CONTINGUTS DE LA UNITAT	
<p>BLOC 1. HABILITATS, DESTRESES I ESTRATÈGIES. METODOLOGIA CIENTÍFICA</p> <ul style="list-style-type: none"> La metodologia científica. Característiques bàsiques. L'experimentació en Biologia i Geologia: l'obtenció i la selecció d'informació a partir de la tria i recollida de mostres del medi natural. 	<ul style="list-style-type: none"> Recerca, selecció i interpretació d'informació de caràcter científic a partir de la utilització de diverses fonts. Exposició de la informació seleccionada de manera precisa utilitzant diversos suports. Utilització de la informació de caràcter científic. Argumentació de la informació sobre problemes relacionats amb el tema de la unitat. 	<p>B1-2. Buscar, seleccionar i interpretar la informació de caràcter científic i utilitzar-la per a formar-se una opinió pròpia, expressar-se amb precisió i argumentar sobre problemes relacionats amb el medi natural i la salut.</p>
<p>BLOC 5. EL RELLEU TERRESTRE I LA SEUA EVOLUCIÓ</p> <ul style="list-style-type: none"> Manifestacions de l'energia interna de la Terra. Origen i tipus de magmes. Activitat sísmica i volcànica. Distribució de volcans i terratrèmols. Els riscos sísmic i volcànic. Importància de la predicció i prevenció. 	<ul style="list-style-type: none"> L'energia interna de la Terra. Les manifestacions de l'energia interna terrestre. La litosfera i les plaques litosfèriques. El moviment de les plaques litosfèriques. El vulcanisme: desgasificació i explosivitat; productes volcànics. Tipus d'activitat volcànica: hawaiana, estromboliana, vulcaniana i pliniana. Terratrèmols i ondes sísmiques: sismicitat. Fenòmens associats al moviment de les plaques. Risc volcànic i sísmic. Interpretació d'un sismograma i elaboració d'una predicció sísmica. 	<p>B5-10. Diferenciar els canvis en la superfície terrestre generats per l'energia de l'interior terrestre dels d'origen extern.</p> <p>B5-11. Analitzar l'activitat sísmica i la volcànica, les seues característiques i els efectes que generen.</p> <p>B5-12. Relacionar l'activitat sísmica i la volcànica amb la dinàmica de l'interior terrestre i justificar-ne la distribució planetària.</p> <p>B5-13. Valorar la importància de conèixer els riscos sísmic i volcànic i les formes de previndre'ls.</p>
<p>BLOC 7. PROJECTE D'INVESTIGACIÓ</p> <ul style="list-style-type: none"> Projecte d'investigació en equip. 	<ul style="list-style-type: none"> Realització d'un panell explicatiu sobre un paisatge. Utilització de fonts d'informació variada. Exposició del projecte d'investigació que s'ha fet. 	<p>B7-3. Utilitzar fonts d'informació variada, discriminar i decidir sobre les fonts i els mètodes que se n'empren en l'obtenció.</p> <p>B7-5. Exposar i defensar en públic el projecte d'investigació que s'ha fet.</p>

BLOC 1. HABILITATS, DESTRESES I ESTRATÈGIES. METODOLOGIA CIENTÍFICA

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B1-2. Buscar, seleccionar i interpretar la informació de caràcter científic i utilitzar aquesta informació per a formar-se una opinió pròpia, expressar-se amb precisió i argumentar sobre problemes relacionats amb el medi natural i la salut.	B1-2.1. Busca, selecciona i interpreta la informació de caràcter científic a partir de la utilització de diverses fonts.	<ul style="list-style-type: none"> Busca informació en diferents fonts, la interpreta, la selecciona i l'exposa de manera rigorosa. 	<p>Pàg. 214 Act. 2 i 3</p> <p>Pàg. 229 Act. 50, 51, 52, 53 i 54</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p> <p>CD</p> <p>AA</p>

BLOC 5. EL RELLEU TERRESTRE I LA SEUA EVOLUCIÓ

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVTATS	COMPETÈNCIES
B5-10. Diferenciar els canvis en la superfície terrestre generats per l'energia de l'interior terrestre dels d'origen extern.	B5-10.1. Diferencia un procés geològic extern d'un intern i n'identifica els efectes en el relleu.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica les manifestacions de l'energia interna terrestre. Describeix la interacció entre l'energia de la Terra i l'acció geològica. 	<p>Pàg. 214 Act. 2 i 3</p> <p>Pàg. 215 Act. 4 i 5</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p>
B5-11. Analitzar la activitat sísmica i la volcànica, les seues característiques i els efectes que generen.	B5-11.1. Coneix i descriu com s'originen els sismes i els efectes que generen.	<ul style="list-style-type: none"> Reconeix l'organització de la litosfera. Explica els moviments que presenten les plaques. 	<p>Pàg. 216 Act. 6</p> <p>Pàg. 217 Act. 7, 8, 9 i 10</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p>
	B5-11.2. Relaciona els tipus d'erupció volcànica amb el magma que els origina i els associa amb la seua perillositat.	<ul style="list-style-type: none"> Explica la manera de representar el con volcànic i la formació de la lava. Describeix els productes volcànics i els tipus de lava. Explica els tipus d'activitat volcànica. 	<p>Pàg. 218 Act. 11</p> <p>Pàg. 219 Act. 15 i 16</p> <p>Pàg. 220 Act. 17</p> <p>Pàg. 221 Act. 18 i 19</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p>
B5-12. Relacionar l'activitat sísmica i la volcànica amb la dinàmica de l'interior terrestre i justificar-ne la distribució planetària.	B5-12.1. Justifica l'existència de zones en què els terratrèmols són més freqüents i de més magnitud.	<ul style="list-style-type: none"> Describeix les causes dels terratrèmols. Identifica els elements d'un sisme. Explica la diferència entre un terratrèmol i un tsunami. Explica la relació entre vulcanisme, sismicitat i vores de placa. 	<p>Pàg. 223 Act. 21, 22 i 23</p> <p>Pàg. 224 Act. 24, 25, 26 i 27</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p>

BLOC 5. EL RELLEU TERRESTRE I LA SEUA EVOLUCIÓ (CONTINUACIÓ)

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B5-13. Valorar la importància de conèixer el risc sísmic i el volcànic i les formes de previndre'ls.	B5-13.1. Valora el risc sísmic i, en el seu cas, volcànic existent a la zona en què viu i coneix les mesures de prevenció que cal adoptar.	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica i descriu les característiques del sòl i valora la necessitat de protegir-lo. • Interpreta un mapa de risc sísmic. • Explica els processos destructius associats a l'activitat volcànica i als terratrèmols. 	<p>Pàg. 223 Act. 22</p> <p>Pàg. 225 Act. 28, 29 i 30</p> <p>Pàg. 226 Act. 31</p> <p>Pàg. 227 Act. 32, 33, 34 i 35</p>	<p>CL</p> <p>CMCT</p> <p>AA</p> <p>CSC</p>

BLOC 7. PROJECTE D'INVESTIGACIÓ

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B7-3. Utilitzar fonts d'informació variada, discriminar i decidir sobre les fonts i els mètodes que se n'empren en l'obtenció.	B7-3.1. Utilitza diferents fonts d'informació, amb el suport de les TIC, per a l'elaboració i presentació de les seues investigacions	<ul style="list-style-type: none"> Utilitza les TIC per a elaborar la informació i presentar els resultats del seu aprenentatge i de les investigacions. 	Pàg. 229 Act. 52	CL CMCT CD AA
B7-5. Exposar i defensar en públic el projecte d'investigació que s'ha fet.	B7-5.1. Dissenya treballs senzills d'investigació sobre animals i/o plantes, els ecosistemes del seu entorn o l'alimentació i la nutrició humana per a la seua presentació i defensa a l'aula.	<ul style="list-style-type: none"> Fa un treball d'investigació senzill sobre què fer en cas de sisme. 	Pàg. 229 Treball cooperatiu	CL CMCT CD AA CSC

ALTRES ELEMENTS DE LA PROGRAMACIÓ

	MODELS METODOLÒGICS	PRINCIPIS METODOLÒGICS	AGRUPAMENT
<p style="text-align: center;">ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Model discursiu/expositiu. ☒ Model experiencial. ☐ Tallers. ☐ Aprenentatge cooperatiu. ☒ Treball per tasques. ☐ Treball per projectes. ☐ Altres. 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Activitat i experimentació. ☒ Participació. ☐ Motivació. ☒ Personalització. ☐ Inclusió. ☐ Interacció. ☒ Significativitat. ☒ Funcionalitat. ☐ Globalització. ☐ Avaluació formativa. ☐ Altres. 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Tasques individuals. ☒ Agrupament flexible. ☐ Parelles. ☐ Grup reduït. ☐ Grup gran. ☐ Grup interclasse. ☐ Altres.

	PROCEDIMENTS D'AVAUACIÓ	INSTRUMENTS PER A L'AVAUACIÓ	SISTEMA DE QUALIFICACIÓ
RECURSOS PER A L'AVAUACIÓ	☒ Observació directa del treball diari. ☒ Anàlisi i valoració de tasques especialment creades per a l'avaluació. ☒ Valoració quantitativa del progrés individual (qualificacions). ☒ Valoració qualitativa del progrés individual (anotacions i puntualitzacions). ☐ Valoració quantitativa del progrés col·lectiu. ☐ Valoració qualitativa del progrés col·lectiu. ☐ Altres.	☒ Element de diagnòstic: rúbrica de la unitat. ☒ Avaluació de continguts, proves corresponents a la unitat. ☒ Avaluació per competències, proves corresponents a la unitat. ☒ Proves d'avaluació externa. ☒ Altres documents gràfics o textuais. ☐ Debats i intervencions. ☒ Projectes personals o grupals. ☐ Representacions i dramatitzacions. ☐ Elaboracions multimèdia. ☐ Altres.	Qualificació quantitativa: <ul style="list-style-type: none"> • En les proves d'avaluació de continguts, cada activitat es qualificarà amb 1 punt si s'ha resolt correctament. En cas que la resolució no siga errònia, però siga incompleta o falte algun element essencial, es pot valorar amb 0,5 punts. Així, la qualificació màxima de la prova serà de 10 punts. L'avaluació inicial es qualificarà de la mateixa manera. Qualificació qualitativa: tindrà com a clau per al diagnòstic la rúbrica corresponent a la unitat. <ul style="list-style-type: none"> • Proves d'avaluació per competències. • Observació directa.
TREBALL COOPERATIU	Projecte de treball cooperatiu de tercer trimestre: <i>Herois i Projectem</i> . <i>Una obra de teatre sobre què fer en cas de sisme</i> (pàgina 231).		

CONTINGUTS TRANSVERSALS	Comprensió lectora. <i>Com es van formar les illes Aleutianes?</i> (pàgina 213); <i>El tsunami d'Indonèsia</i> (pàgina 222); <i>La història de Pompeia</i> (pàgina 229).
	Expressió oral i escrita. Escriu un text sobre l'erupció del Vesuvi (pàgina 229).
	Comunicació audiovisual. Interpreta imatges, taules i gràfics (pàgines 214, 216-221, 224 i 226).
	El tractament de les tecnologies de la informació i de la comunicació. Buscar informació en Internet sobre el tsunami d'Indonèsia (pàgina 222).
	Actitud emprenedora. Explicar el procés per a elaborar un treball escrit extens sobre els fluxos piroclàstics (pàgina 229).
	Educació cívica i constitucional. Instruccions per a actuar en cas d'activitat volcànica (pàgina 229).
	Valors personals. Com actuar en cas d'activitat volcànica (pàgina 229).

Projecte cooperatiu d'investigació: Qui contamina l'aire?

OBJETIUS CURRICULARS

L'educació secundària obligatòria contribuirà a desenvolupar en els alumnes i b) desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.

- d) Enfortir les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb els altres, així com rebutjar la violència, els prejudicis de qualsevol tipus, els comportaments sexistes i resoldre pacíficament els conflictes.
- e) Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per a adquirir, amb sentit crític, nous coneixements. Obtindre una preparació bàsica en el camp de las tecnologies, especialment les de la informació i la comunicació.

PUNT DE PARTIDA DE LA UNITAT

- **Enfocament de la unitat.** Els alumnes han de conèixer els diferents focus de contaminació que hi ha en l'entorn pròxim; sabran mesurar les partícules en suspensió depositades en les fulles en aquests llocs i aportaran solucions per a reduir la contaminació.
- **El que els alumnes ja coneixen.** Els alumnes coneixen la importància d'evitar la contaminació mediambiental per al desenvolupament de la vida i el manteniment del planeta.

- f) Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en diverses disciplines, així com conèixer i aplicar els mètodes per a identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència.
- g) Desenvolupar l'esperit emprenedor i la confiança en si mateix, la participació, el sentit crític, la iniciativa personal i la capacitat per a aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.

- **Previsió de dificultats.** És possible que hi haja algunes dificultats per a fer mesuraments de partícules en suspensió. Cal previndre-ho mitjançant la realització pràctica en casos diferents i en diferents circumstàncies.

CONTINGUTS		CRITERIS D'AVUACIÓ CURRICULARS
CONTINGUTS CURRICULARS DE L'ETAPA	CONTINGUTS DE LA UNITAT	
<p>BLOC 1. HABILITATS, DESTRESES I ESTRATÈGIES. METODOLOGIA CIENTÍFICA</p> <ul style="list-style-type: none"> • La metodologia científica. Característiques bàsiques. • L'experimentació en Biologia i geologia: obtenció i selecció d'informació a partir de la tria i recollida de mostres del medi natural. 	<ul style="list-style-type: none"> • Focus de contaminació en l'entorn pròxim. • Mesura de les partícules en suspensió depositades en les fulles en llocs amb focus de contaminació. • Suggestiments de solucions per a reduir la contaminació. 	<p>B1-2. Buscar, seleccionar i interpretar la informació de caràcter científic i utilitzar-la per a formar-se una opinió pròpia, expressar-se amb precisió i argumentar sobre problemes relacionats amb el medi natural i la salut.</p>
<p>BLOC 7. PROJECTE D'INVESTIGACIÓ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projecte d'investigació en equip. 	<ul style="list-style-type: none"> • Focus de contaminació en l'entorn pròxim. • Mesura de les partícules en suspensió depositades en les fulles en llocs amb focus de contaminació. • Suggestiments de solucions per a reduir la contaminació. 	<p>B7-1. Planejar, aplicar i integrar les destreses i habilitats pròpies del treball científic.</p> <p>B7-2. Elaborar hipòtesis i contrastar-les a través de l'experimentació o l'observació i l'argumentació.</p> <p>B7-3. Utilitzar fonts d'informació variada, discriminar i decidir sobre les fonts i els mètodes que se n'empren en l'obtenció.</p> <p>B7-4. Participar, valorar i respectar el treball individual i en equip.</p> <p>B7-5. Exposar i defensar en públic el projecte d'investigació que s'ha fet.</p>

BLOC 1. HABILITATS, DESTRESES I ESTRATÈGIES. METODOLOGIA CIENTÍFICA

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B1-2. Buscar, seleccionar i interpretar la informació de caràcter científic i utilitzar aquesta informació per a formar-se una opinió pròpia, expressar-se amb precisió i argumentar sobre problemes relacionats amb el medi natural i la salut.	B1-2.1. Busca, selecciona i interpreta la informació de caràcter científic a partir de la utilització de diverses fonts.	<ul style="list-style-type: none"> Busca informació en diferents fonts, la interpreta, la selecciona i l'exposa de manera classificada. 	Pàg. 232 i 233 Passos que cal seguir	CL CMCT CD AA
	B1-2.3. Utilitza la informació de caràcter científic per a formar-se una opinió pròpia i argumentar sobre problemes relacionats.	<ul style="list-style-type: none"> Interpreta la informació, la relaciona amb els coneixements previs, es forma una opinió al respecte i argumenta sobre problemes relacionats, exposant-los amb precisió. 	Pàg. 232 Usa les TIC	CL CMCT CD AA CSC

BLOC 7. PROJECTE D'INVESTIGACIÓ

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B7-1. Planificar, aplicar i integrar les destreses i habilitats pròpies del treball científic.	B7-1.1. Integra y aplica les destreses pròpies del mètode científic.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica destreses científiques; distingeix quan és convenient usar-les i les aplica en diferents exemples. 	Pàg. 232 Els bioindicadors	CL CMCT CD AA CSC
B7-2. Elaborar hipòtesis i contrastar-les a través de l'experimentació o l'observació i l'argumentació.	B7-2.1. Utilitza arguments justificant les hipòtesis que proposa.	<ul style="list-style-type: none"> Proposa hipòtesis sobre els possibles focus de contaminació i els posa a prova en la investigació. 	Pàg. 232 i 233 Passos que cal seguir	CL CMCT CD AA CSC
B7-3. Utilitzar fonts d'informació variada, discriminar i decidir les fonts i els mètodes que se n'empren en l'obtenció.	B7-3.1. Utilitza diferents fonts d'informació, amb el suport de les TIC, per a l'elaboració i presentació de les seues investigacions.	<ul style="list-style-type: none"> Utilitza les TIC per a elaborar la informació i presentar els resultats del seu aprenentatge i de les seues investigacions. 	Pàgines web recomanades Pàg. 233 Elaborar i publicar un informe	CL CMCT CD AA
B7-4. Participar, valorar i respectar el treball individual i en equip.	B7-4.1. Participa, valora i respecta el treball individual i grupal.	<ul style="list-style-type: none"> Comparteix la informació, discuteix en grup el tema plantejat, participa, valora i respecta les decisions del grup. 	Pàg. 232 i 233 Passos que cal seguir	CL CMCT CD AA CSC

BLOC 7. PROJECTE D'INVESTIGACIÓ (CONTINUACIÓ)

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B7-5. Exposar, i defensar en públic el projecte d'investigació que s'ha fet.	B7-5.1. Dissenya treballs senzills d'investigació sobre animals i/o plantes, els ecosistemes del seu entorn o l'alimentació i la nutrició humana per a la seua presentació i defensa a l'aula.	<ul style="list-style-type: none"> Busca informació i fa un treball d'investigació senzill, l'exposa i participa en un debat sobre la importància d'evitar la contaminació per als éssers vius i per a l'ecosistema en què habiten, i els relaciona amb la vida humana. 	Pàg. 232 i 233 Passos que cal seguir	CL CMCT CD AA CSC
	B7-5.2. Expressa amb precisió i coherència tant verbalment com per escrit les conclusions de les seues investigacions.	<ul style="list-style-type: none"> Elabora un informe sobre els focus de contaminació a la zona estudiada i els possibles procediments per a reduir la contaminació; ho exposa a la resta de la classe, expressant-se amb precisió. 	Pàg. 233 Conclusions. Elaborar i publicar un informe	CL CMCT CD AA CSC

ALTRES ELEMENTS DE LA PROGRAMACIÓ

	MODELS METODOLÒGICS	PRINCIPIS METODOLÒGICS	AGRUPAMENT
<p style="text-align: center;">ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Model discursiu/expositiu. ☒ Model experiencial. ☐ Tallers. ☐ Aprenentatge cooperatiu. ☒ Treball per tasques. ☐ Treball per projectes. ☐ Altres. 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Activitat i experimentació. ☒ Participació. ☐ Motivació. ☒ Personalització. ☐ Inclusió. ☐ Interacció. ☒ Significativitat. ☒ Funcionalitat. ☐ Globalització. ☐ Avaluació formativa. ☐ Altres. 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Tasques individuals. ☒ Agrupament flexible. ☐ Parelles. ☐ Grup reduït. ☐ Grup gran. ☐ Grup interclasse. ☐ Altres.

	PROCEDIMENTS D'AVALUACIÓ	INSTRUMENTS PER A L'AVALUACIÓ	SISTEMA DE QUALIFICACIÓ
RECURSOS PER A L'AVALUACIÓ	☒ Observació directa del treball diari. ☒ Anàlisi i valoració de tasques especialment creades per a l'avaluació. ☒ Valoració quantitativa del progrés individual (qualificacions). ☒ Valoració qualitativa del progrés individual (anotacions i puntualitzacions). ☐ Valoració quantitativa del progrés col·lectiu. ☐ Valoració qualitativa del progrés col·lectiu. ☐ Altres.	☒ Element de diagnòstic: rúbrica de la unitat. ☒ Avaluació de continguts, proves corresponents a la unitat. ☒ Avaluació per competències, proves corresponents a la unitat. ☒ Proves d'avaluació externa. ☒ Altres documents gràfics o textuais. ☐ Debats i intervencions. ☒ Projectes personals o grupals. ☐ Representacions i dramatitzacions. ☐ Elaboracions multimèdia. ☐ Altres.	Qualificació quantitativa: <ul style="list-style-type: none"> • En las proves d'avaluació de continguts, cada activitat es qualificarà amb 1 punt si s'ha resolt correctament. En cas que la resolució no siga errònia, però siga incompleta o falte algun element essencial, es pot valorar amb 0,5 punts. Així, la qualificació màxima de la prova serà de 10 punts. L'avaluació inicial es qualificarà de la mateixa manera. Qualificació qualitativa: tindrà com a clau per al diagnòstic la rúbrica corresponent a la unitat. <ul style="list-style-type: none"> • Proves d'avaluació per competències. • Observació directa.

TREBALL COOPERATIU	Projecte cooperatiu d'investigació: <i>Qui contamina l'aire?</i>
---------------------------	--

CONTINGUTS TRANSVERSALS	Comprensió lectora. Textos del projecte (pàgines 232 i 233).
	Expressió oral i escrita. Textos del projecte (pàgines 232 i 233).
	Comunicació audiovisual. Interpreta imatges, taules i gràfics (pàgines 232 i 233).
	El tractament de les tecnologies de la informació i de la comunicació. Busca informació en Internet i en altres mitjans (pàgines 232 i 233).
	Educació cívica i constitucional. Evitar la contaminació de l'aire (pàgines 232 i 233).
Valors personals. La cura i la protecció del medi ambient (pàgines 232 i 233).	

Projecte cooperatiu d'investigació: Quin animal vertebrat és?

OBJETIUS CURRICULARS

- b) Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.
- d) Enfortir les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb els altres, així com rebutjar la violència, els prejudicis de qualsevol tipus, els comportaments sexistes i resoldre pacíficament els conflictes.
- e) Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per a adquirir, amb sentit crític, nous coneixements. Obtindre una preparació bàsica en el camp de las tecnologies, especialment les de la informació i la comunicació.
- f) Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en diverses disciplines, així com conèixer i aplicar els mètodes per a identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència.
- g) Desenvolupar l'esperit emprenedor i la confiança en si mateix, la participació, el sentit crític, la iniciativa personal i la capacitat per a aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.

PUNT DE PARTIDA DE LA UNITAT

- **Enfocament de la unitat.** Els alumnes han de conèixer els aspectes fonamentals de l'alimentació i de la nutrició, i diferenciar entre els dos conceptes; sabran què són els aliments i quin n'és el valor energètic, relacionant-lo amb les necessitats energètiques de les persones. Els alumnes comprendran què és una dieta saludable i equilibrada i sabran elaborar-la.
- **El que els alumnes ja coneixen.** Els alumnes coneixen la importància que té per a la salut el fet de mantindre una alimentació sana; saben que han d'incloure en la dieta aliments naturals, incloent-hi fruites i verdures i sense abusar de grasses, dolços, etc.
- **Previsió de dificultats.** És possible que hi haja algunes dificultats perquè els alumnes compreguen les diferències sobre la despesa energètica entre persones amb diferents edats. Cal previndre-ho mitjançant la consulta de les recomanacions de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) i el debat corresponent.

CONTINGUTS		CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS
CONTINGUTS CURRICULARS DE L'ETAPA	CONTINGUTS DE LA UNITAT	
<p>BLOC 1. HABILITATS, DESTRESES I ESTRATÈGIES. METODOLOGIA CIENTÍFICA</p> <ul style="list-style-type: none"> • La metodologia científica. Característiques bàsiques. • L'experimentació en Biologia i geologia: obtenció i selecció d'informació a partir de la tria i recollida de mostres del medi natural. 	<ul style="list-style-type: none"> • Identificació d'animals vertebrats a partir de les seues característiques. • Elaboració de fitxes descriptives d'animals. 	<p>B1-2. Buscar, seleccionar i interpretar la informació de caràcter científic i utilitzar aquesta informació per a formar-se una opinió pròpia, expressar-se amb precisió i argumentar sobre problemes relacionats amb el medi natural i la salut.</p>
<p>BLOQUE 7. PROYECTO DE INVESTIGACIÓN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projecte d'investigació en equip. 	<ul style="list-style-type: none"> • Identificació d'animals vertebrats a partir de les seues característiques. • Elaboració de fitxes descriptives d'animals. 	<p>B7-1. Planificar, aplicar, i integrar les destreses i habilitats pròpies del treball científic.</p> <p>B7-2. Elaborar hipòtesis i contrastar-les a través de l'experimentació o l'observació i l'argumentació.</p> <p>B7-3. Utilitzar fonts d'informació variada, discriminar i decidir sobre les fonts i els mètodes que se n'empren en l'obtenció.</p> <p>B7-4. Participar, valorar i respectar el treball individual i en equip.</p> <p>B7-5. Exposar i defensar en públic el projecte d'investigació que s'ha fet.</p>

BLOC 1. HABILITATS, DESTRESES I ESTRATÈGIES. METODOLOGIA CIENTÍFICA

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B1-2. Buscar, seleccionar i interpretar la informació de caràcter científic i utilitzar aquesta informació per a formar-se una opinió pròpia, expressar-se amb precisió i argumentar sobre problemes relacionats amb el medi natural i la salut.	B1-2.1. Busca, selecciona i interpreta la informació de caràcter científic a partir de la utilització de diverses fonts.	<ul style="list-style-type: none"> Busca informació en diferents fonts, la interpreta, la selecciona i l'exposa de manera classificada. 	Pàg. 234 Passos que cal seguir	CL CMCT CD AA
	B1-2.3. Utilitza la informació de caràcter científic per a formar-se una opinió pròpia i argumentar sobre problemes relacionats.	<ul style="list-style-type: none"> Interpreta la informació, la relaciona amb els coneixements previs, es forma una opinió al respecte i argumenta sobre problemes relacionats, exposant-los amb precisió. 	Pàg. 235 Usa les TIC	CL CMCT CD AA CSC

BLOC 7. PROJECTE D'INVESTIGACIÓ

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B7-1. Planificar, aplicar i integrar les destreses i habilitats pròpies del treball científic.	B7-1.1. Integra i aplica les destreses pròpies del mètode científic.	<ul style="list-style-type: none"> Utilitza les destreses científiques i aplica claus per a diferenciar uns animals vertebrats dels altres. 	Pàg. 234 Identificar un animal	CL CMCT AA
B7-2. Elaborar hipòtesis i contrastar-les a través de l'experimentació o l'observació i l'argumentació.	B7-2.1. Utilitza arguments justificant les hipòtesis que proposa.	<ul style="list-style-type: none"> Aplica els seus coneixements per a argumentar-ne les hipòtesis sobre les característiques que determinen de quin animal vertebrat es tracta. 	Pàg. 234 Passos que cal seguir	CL CMCT AA
B7-3. Utilitzar fonts d'informació variada, discriminar i decidir sobre les fonts i els mètodes que se n'empren en l'obtenció.	B7-3.1. Utilitza diferents fonts d'informació, amb el suport de les TIC, per a l'elaboració i presentació de les seues investigacions.	<ul style="list-style-type: none"> Utilitza les TIC per a elaborar la informació i presentar els resultats del seu aprenentatge i de les seues investigacions, respectant les regles fonamentals per a l'ús d'aquests recursos. 	Pàg. 235 Pàgines web recomanades. Elaborar una presentació digital	CL CMCT CD AA
B7-4. Participar, valorar i respectar el treball individual i en equip.	B7-4.1. Participa, valora i respecta el treball individual i grupal.	<ul style="list-style-type: none"> Comparteix la informació, discuteix en grup el tema plantejat, participa, valora i respecta les decisions del grup. 	Pàg. 234 i 235 Passos que cal seguir	CL CMCT CD AA CSC
B7-5. Exposar i defensar en públic el projecte d'investigació que s'ha fet.	B7-5.1. Dissenya treballs senzills d'investigació sobre animals i/o plantes, els ecosistemes del seu entorn o l'alimentació i la nutrició	<ul style="list-style-type: none"> Busca informació i fa un treball d'investigació senzill, l'exposa i participa en un debat sobre els animals vertebrats i les característiques que tenen, i assenjala la importància de 	Pàg. 234 Passos que cal seguir	CL CMCT CD AA

	humana per a la seua presentació i defensa a l'aula.	protegir els animals que estan en perill d'extinció.		CSC
--	--	--	--	-----

BLOC 7. PROJECTE D'INVESTIGACIÓ (CONTINUACIÓ)

CRITERIS D'AVALUACIÓ CURRICULARS	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE	INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACTIVITATS	COMPETÈNCIES
B7-5. Exposar i defensar en públic el projecte d'investigació que s'ha fet.	B7-5.2. Expressa amb precisió i coherència tant verbalment com per escrit les conclusions de les seues investigacions.	<ul style="list-style-type: none"> Elabora un informe sobre els animals vertebrats, relacionant-los amb els animals en perill d'extinció; suggereix possibles procediments per a protegir aquestes espècies; n'exposa les conclusions a la resta de la classe, expressant-se amb precisió. 	<p>Pàg. 235 Conclusions. Elaborar i publicar un informe</p>	<p>CL CMCT CD AA CSC</p>

ALTRES ELEMENTS DE LA PROGRAMACIÓ

	MODELS METODOLÒGICS	PRINCIPIS METODOLÒGICS	AGRUPAMENT
<p style="text-align: center;">ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Model discursiu/expositiu. ☒ Model experiencial. ☐ Tallers. ☐ Aprenentatge cooperatiu. ☒ Treball per tasques. ☐ Treball per projectes. ☐ Altres. 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Activitat i experimentació. ☒ Participació. ☐ Motivació. ☒ Personalització. ☐ Inclusió. ☐ Interacció. ☒ Significativitat. ☒ Funcionalitat. ☐ Globalització. ☐ Avaluació formativa. ☐ Altres. 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Tasques individuals. ☒ Agrupament flexible. ☐ Parelles. ☐ Grup reduït. ☐ Grup gran. ☐ Grup interclasse. ☐ Altres.

	PROCEDIMENTS D'AVALUACIÓ	INSTRUMENTS PER A L'AVALUACIÓ	SISTEMA DE QUALIFICACIÓ
RECURSOS PER A L'AVALUACIÓ	☒ Observació directa del treball diari. ☒ Anàlisi i valoració de tasques especialment creades per a l'avaluació. ☒ Valoració quantitativa del progrés individual (qualificacions). ☒ Valoració qualitativa del progrés individual (anotacions i puntualitzacions). ☐ Valoració quantitativa del progrés col·lectiu. ☐ Valoració qualitativa del progrés col·lectiu. ☐ Altres.	☒ Element de diagnòstic: rúbrica de la unitat. ☒ Avaluació de continguts, proves corresponents a la unitat. ☒ Avaluació per competències, proves corresponents a la unitat. ☒ Proves d'avaluació externa. ☒ Altres documents gràfics o textuais. ☐ Debats i intervencions. ☒ Projectes personals o grupals. ☐ Representacions i dramatitzacions. ☐ Elaboracions multimèdia. ☐ Altres.	Qualificació quantitativa: <ul style="list-style-type: none"> • En les proves d'avaluació de continguts, cada activitat es qualificarà amb 1 punt si s'ha resolt correctament. En cas que la resolució no siga errònia, però siga incompleta o falte algun element essencial, es pot valorar amb 0,5 punts. Així, la qualificació màxima de la prova serà de 10 punts. L'avaluació inicial es qualificarà de la mateixa manera. Qualificació qualitativa: tindrà com a clau per al diagnòstic la rúbrica corresponent a la unitat. <ul style="list-style-type: none"> • Proves d'avaluació per competències. • Observació directa.

TREBALL COOPERATIU	Projecte cooperatiu d'investigació: <i>Quin animal vertebrat és?</i>
---------------------------	--

CONTINGUTS TRANSVERSALS	Comprensió lectora. Textos del projecte (pàgines 226 i 227).
	Expressió oral i escrita. Textos del projecte (pàgines 226 i 227).
	Comunicació audiovisual. Interpretació d'imatges (pàgines 226 i 227).
	El tractament de les tecnologies de la informació i de la comunicació. Busca informació en Internet i en altres mitjans (pàgina 227).

	Educació cívica i constitucional. El coneixement i el respecte als animals (pàgines 226 i 227).
	Valors personals. La cura i protecció dels animals (pàgines 226 i 227).